



తిరువల్లూరులో తై అమావాస్యమహాత్మ్యము  
 రాక్షసిబాగు మొదలైన యితరసామానుల  
 కళప్రచేరై త్వేకంపెనీవారు తీరువల్లూరునకు  
 ఎక్కువగా ప్రత్యేకపురైలుబుండు పై ఉత్సవ  
 మునకు వెళ్లదలచిన యాత్రికుల సౌకర్యమునకై  
 వేడుబాలమని తిరువల్లూరునకు వెళ్లదలచిన ప్రజ  
 లందరకు యిందుమూలముగా తెలియజేయు  
 చున్నారు.

# రాజ్యాంగసంస్కరణములు

మదరాసు శాసనసభాసభ

జి. రామచంద్రారావు పంతులు ఎం. ఏ. గారు మాటలు వ్రాయుచున్నారు:-

రాజధాని యందలి 25 మండలముల తరపున 60 మంది సభ్యుల సేరీతిగ నెన్నుకొనవలసినది, వెనుకటి వ్యాసమునం దున్నట్లుగా యుంటిమి. అన్యతర సంఘముల వారి తరపునను ప్రత్యేకవృత్తులలో నుండు వారి తరపునను నెన్నుకొన వలసిన సభ్యుల విషయము చర్చింతుము.

ప్రత్యేకవృత్తులు.

మనదేశపు ప్రత్యేక పరిస్థితులను బట్టి దేశమునందలి అల్పసంఖ్యకులగు జాతులవారికి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మిచ్చి తీరవలయును. మాంటాగు సంస్కరణప్రకారము తయారు చేసిన వారు సమయము ఈ విషయముపట్ల సానుభూతిని జూపి యున్నారు.

దేశమునందలి ప్రజల దారిద్ర్యమువలనను, అసహాయత వలనను జాతీయ జీవనమున కెంతయు లోపము గలిగియున్నది. ఇదియే మన పురోభివృద్ధికెంతయు అడ్డుపెట్టుచున్నది. ఈ లోపములు నివారణయగుటకు రాజకీయసంస్కరణము, ఆర్థికాభివృద్ధి విద్యాదానములు ప్రధానసోపానములు. ఈ కరములు మనకు ప్రసాదించబడినయెడల ఇతర నాగరక దేశములతో పాటు మనము సమైక్యము సమానపరిస్థితులలో నుండగలము. అందువలననే శాసనసభయందు దేశమునందలి వాణిజ్యవృత్తులలో నుండు వారి తరపున 10 మంది ప్రతినిధులనుండుటకు ప్రణాళికయందు అవకాశములు కల్పించబడినవి.

ఇంతవరకును విశ్వవిద్యాలయము తరపున శాసనసభయందు ఒక్కరమాత్రము ప్రతినిధులు నుండియున్నారు. ఇక రిజిస్టరు పట్టకరిజ్జేర్లు 8 గురు ప్రతినిధులు శాసనసభకు బంతుటకు వీలుండును. ఇంతవరకును శాసనసభలలో దేశమున కత్యవసరములగు విద్యావిషయములపట్ల పరిజేయటకు సామర్థ్యముండుటకు అవకాశములు దొరికినవికావు. సంస్కరణప్రణాళిక ప్రకారము ఈ లోపములు త్వరలో పోవుటకు సదుపాయములుగలవు.

మనదేశమునందలి భూస్వాములు ప్రత్యేకతరగతికి చెందినవారు. వారికి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నిచ్చుట న్యాయము. ప్రత్యేకము జమీదారులు, భూస్వాముల పక్షమున శాసనసభయందు 5 గురు ప్రతినిధులమాత్రము గలరు. కాని యిక ప్రణాళిక ప్రకారము వారిసంఖ్య ఏడిటికి పెంచబడినది. భూస్వాములు మనదేశమున చాల పలుకుబడికలవారు. దేశాభివృద్ధియందునకు చాల సహాయము చేయగలవారు. అట్టివారు శాసనసభలలో మన పురోభివృద్ధికి చాల సేవచేయగలవారు. కావున వారికి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మిచ్చినందువలన మన జాతీయ జీవితమునకు చాల సహాయము చేసినవార మగుదుము.

పాంథిక ప్రాతినిధ్యము.

హిందువులు కాకుండ మనదేశమున ముసల్మానులు, క్రైస్తవులు, అంగ్లోయిండియనులు, యూరోపియనులు, ఇతర నిన్ను జాతులు పలువురుకలరు. వీరిలో మన తారతమ్యభావన నొకరితో నొకరికి సంబంధములు లేవు. కావున వీరినందరిని సమన్వయపరచి ప్రజా జీవితమును పెంపొందింప జేయుటకు వీరికి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము శాసనసభయందు నిచ్చుట అత్యవసరము.

మన రాజధానియందు ముసల్మానులు కొద్దిగ నున్నందున హిందూ ముసల్మాను సమన్వయ మనల సంత బాధింపజాలదు. వారు మాటికి 6 గురు వంతున మాత్రము మన ప్రాంతమున గలరు. కాంగ్రెసు లీగువారి ప్రణాళిక ప్రకారము ముసల్మానులకు జనాభానుబట్టి శాసనసభయందు 12 సభ్యుల నెన్నుకొనుటకు స్వాతంత్ర్య మియ్యవచ్చును. ఇట్లైన హిందూ స్థానమునందులే కాక ఈ ప్రాంతములలోనున్న ముసల్మానులలో చాలమంది హిందూమతమునుండి ముసల్మాను మతమునకు మార్చినవారై యున్నారు. మన జీవితములలోను వారి జీవితములలోను తారతమ్య మంతగా లేదు. మనతో కలసిమెలసి పనిచేయగలవారు.

కాంగ్రెసు లీగులవారి స్థానమునందుగాని మాంటాగు చెప్పిన ప్రణాళిక యందుగాని క్రైస్తవులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మియ్యవలయు నని నూచించియుండలేదు. కాని అల్ప సంఖ్యకులగు జాతులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మియ్యవచ్చునని భావించుటగా నూచించబడినది. కావున మన రాష్ట్రమునందలి క్రైస్తవులు, హైందవులైనవారు అంగ్లో ఇండియనులు

రోపియను లైనను ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యములకు సర్వవిధముల అర్హులు. విద్యావిషయములలోను వీరు చాల ముందంజ వేసి యున్నారు. హైందవ క్రైస్తవులు మన రాష్ట్రమున 11 లక్షల 67 వేల 587 మంది గలరు. అందు చదువుకు వ్రాసును నేర్పినవారు ఒకలక్ష 67 వేల 439 మంది. ఇంగ్లీషు పదవియుము గలవారు 34 వేల 550 మంది. అంగ్లో యిండియనులు 26 వేలకు మైగా గలరు. వారిలో 19 వేలకు మైగా చదువు వ్రాసును, 18 వేల వంతుకైగా ఇంగ్లీషు పదవియుము గలరు. యూరోపియనులు 14 వేల 905 మంది గలరు. వారిలో 12 వేల 745 మంది చదువు వ్రాసును నేర్పినవారు. 12 వేల 585 మంది ఇంగ్లీషు కచ్చినవారు. ఈ లెక్కలలోని విద్యార్థుల సంఖ్యనుబట్టి హైందవ క్రైస్తవులు మాగురు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు అవకాశ మియ్యబడినది. అంగ్లో ఇండియనులు, యూరోపియనులు నెల యొక ప్రతినిధిని శాసనసభకు బంతుటకు అవకాశములు కల్పించబడినవి.

ఇక మిగిలినవారు నెన్నుకాతులు. వీరిలో విద్యావ్యాప్త పన బహు తక్కువగానున్నది. వీరి విద్యావీనతవలన వీరికి ప్రత్యేక ఎన్నిక సంఘముల నేర్పరచి ముగ్గురు ప్రతినిధులను శాసనసభకు బంపించుటకు ప్రయత్నములు చేయబడినవి.

## కృష్యుద్యమము.

గూడూరి రామచంద్రారావు పంతులుగారు: శాసనాధిపతిగారు.

అనాదినుండియు భూమిభాదము కార్మిక జీవితము. ఇప్పుడిందు గానియుచున్న పారిశ్రామిక జీవితము కను ఆధునికము. కర్షక జీవితములో అనేక గూర్పులు కలసియున్నవి. అవ్వట్లు కట్టి కట్టు కర్షకసామము వాడుకలోనికి రాక పూర్వము భూములు పెట్టినవ్యయములకు బూత్తులు తగియుండి కర్షకులైతే అధారపడి యుండిన దైవానుకూలము కలిగి యుండును. ఇది దేశము పరిపూర్ణ సస్యాభ్యుదయ సాధారణముగ నుజ్జితముగ నుండెడిది. కలెక్టురు అప్పజేప్పకు కలిగినను భూసంపన్నులకు ఒక్కొక్క పర్యావరణము ప్రాప్తియందుండెడిది. కర్షకు స్థితిమై నీటి యాధారము కాదని యు నదియవలన ఏళ్లకును అనేకట్లు కట్టి నిర్వహించినచో స్థిరమును నిశ్చయము నగు నీటి ఆధారము బడెనుచున్నది. ఇది దేశమునందు వారు తాగుగ యోచించి నీటిపారుదల నెలకొల్పి యున్నారు. కాని, అందుకు విరుద్ధముగ కలెక్టురు మృగ్యమై దారిద్ర్యము త్రగ్గుటకు మారుగ, కర్షకును కలెక్టు ఏర్పడి మహామోహ జేరి ఇనుపకజ్జలతో సమా తాండవమాడే స్థితులు సమకూరినవి. ఇంతవరకు భీష్మదేవుని శ్రీ దాదాభాయి నౌరోజీ దేశసేవా పరాయణులగు శ్రీ గోపాల కృష్ణ ఘోష్లే, రాచకా ర్య ప్రా ప్తి నియమలగు శ్రీరమే శ చంద్రదత్తు ముగ్గురు మహామహు లందరు వై యంతయును సమైక్య యుక్తముగ, దేశకాలసామ్రోధిత్వముగ నిరూపించి యున్నారు. ఇప్పుటి దుస్థితిమనకు (రాజకీయ, ఆర్థిక) కారణము తెలియినను వానిని బాపుకొను మార్గముల నరముటయు అవధియుల నవలంబించుటయు అందఱును ముఖ్యముగ కర్షకులకు అవశ్యక ద్రవ్యము. ఇతర నాగరక దేశములలో కూడ ముందడుగువేయుటకు గాని మనయందఱును వాంఛించు స్వరాజ్యసాధనమునుబట్టి గాని, కొంతవరకైన దేశాభివృద్ధి యవకలగు మేజననుసరించు ఉద్యమములుగాక వృత్తులకు సంబంధించిన ఉద్యమములు సంఘములును ఆంధ్రోళనయును ప్రబలరెను. మనదేశమున వృత్తులన్నిటిలో ప్రాముఖ్య మగునది కృషికంపై వేటొకటిలేదు అననది నిర్వివాదాంకము. జాలాను గుణ్యముగ ఏ ఇతరవృత్తుల నవలంబించుచున్నను ఏమాత్రమైనను భూమిలేనివారు బహుఅరుదు. అయావృత్తులు మామకొనిన వెనుకను కోల్పోవుచున్నమును అస్వల్పభూమియే పలువురుకు జీవనాధారమగుచున్నది. అట్లగుచో, కేవలము భూమిమీదనే ఆధారపడి యుండి అనిసంపదించుచు ఎండిన ఎరువును సాచు కాన్డ పెట్టుబడి వడ్డెలుబిగవంకను శిక్షార్థపుపన్నులు యింకొక వైపునను దొరతనమువారి అధికభూమి కిస్తులు కొలది గొప్ప అధికారుల సంతృప్తికై సమర్పించ వలసికల్గుచున్న మహా వైవేద్యములు, ఆ వసర నయ వేద్యములును మరియొక ప్రక్కను నిరంతరమై మహా వివిధములగు జాడ్యములను నాలవదిట్లొనను ఇట్లు నలుగ నుండియు యిరుదుల సాలై పీల్చి పిప్పిచేయబడుచున్న మహా కష్టజీవయు రాజ్యాంగమునకు నాగరకముగను మూలాధారము నగు కృషికులను అవధర్మ నాతీతము. అభాగ్యములలో చిక్కియున్న

అట్టి స్వచ్ఛందకృత్రిని సౌఖ్యకరమును సంతుష్టియుకమును, సంతోషప్రసమును సౌఖ్యకరము నగునటుల జేయుటకంటె మహాత్మ్యమును పరమపరిత్యము నగు ప్రయత్నము మరియొకటిలేదు. అందుచేతనే సేవానిరతులును సాత్విక మూర్తియునగు శ్రీగాంధీమహాత్ముడు ఏ ప్రయత్నము పూనినను దృఢమైన ప్రభుసోపానముగ నెక్కువయ్యెను. దక్కన, గుజరాతు సంఘములు ఇట్టి మహాభావమునకే పాటుబడుచున్నవి. ఇట్టి యజద్యములు ఆంధ్రదేశమున గూడ చాల కాలము క్రిందటనే ఉద్భవము కావలసియుండెను. ఇప్పుడైన తదుద్యమమును వెంటనే బహుళ వెదలదీసి శీఘ్ర కా ర్యాన్య ఖులగుట అత్యవసర మని సోదరకృషికులకుల విన్నవించుచున్నాము.

ప్రస్తుతము ఈ దిగున వివరించిన కార్యక్రమము నూచించుచున్నాము.

(1) ఆంధ్రదేశమునందలి వివిధమండలముల నుండి రైతులు అకగా ఏ మాత్రమైనను భూవసతి గల వారందరను ఆంధ్రదేశము కంత్తు కూటస్థుల మగు దెజవాడయందు గాని మరియొక ముఖ్యప్రదేశమందు గాని ప్రాతినిధ్యము మూలమున సమావేశమై ఒక్క మహాసభజరిపి కృషికి సంబంధించిన వివిధవిషయములను చర్చించి తీర్మానింపవలెను.

(2) మామూలు "ఉప్పా" సభల తీర్మానములరె కాగితగడమై జీర్ణింపక కార్యోన్ముఖ మగునటుల ఎడతెగని ప్రయత్నము చేయుటకు "ఆంధ్రకృషిసంఘము" అను ఒక మహాసంఘము కార్యక్రమగ స్థాపింప బడవలయును. ఈ సంఘ నిర్మాణముయొక్క వివరములయు వై జెప్పిన మహాసభలో నిరూపింపబడవచ్చును.

(3) మహాసభ (1) వ వేరాలలో జెప్పిన ఆంధ్రకృషి మహాసభ యేమే ఒక్కొక్క మండలములో జరుగుటయే గాక దానితో కృషి ప్రదర్శన మొకటి జరుప బడవలయును. ఇందు కృషికులుగ కష్టపలమంతయు ప్రదర్శించ బడవలయును.

(4) కృషివృత్తికి అనుబంధములగు పలువిధములైన కష్టములును తెలియుచుండుటకు వారి నివారణోపాయములు ఖంటాపథంబుగ చాటుటకును ప్రభత్వమునకు, కృషివృత్తికి గల పోషకరాసు బంధమును నిరూపించుచు ప్రభుత్వము నాకు ఈవిషయమున నెలవేర్వలసిన విధులను వారికి నచ్చ జెప్పటకును వేయేలో ఆంధ్రకృషిసభకు మామృగ కంఠుటకు అధ్యయన వార పత్రికయైన నెకటి ప్రచురింప బడవలయును. భాగము 1-కి 5 రూ లకు మించని షేర్లుగ ఒక "సమిష్టి పరిమితి సంఘము" ను అధ్యయన ఒక లక్ష రూపాయలైనను నూలధనముతో స్థాపింపబడవలెను.

(5) హిందూదేశమున ప్రతిరాష్ట్రమునందును అట్టి కృషిసభలు స్థాపింపవలసినటుల ప్రయత్నము నుంబుయే గాక అట్టివానితో గలసి భారత కృష్యద్యమమునకై నిరంతరము పాటుపడవలెను.

శీర్షి బిరుదములు:—రాజప్రతినిధిగారి బసకెయగు నేటిదివము (24-వ తేదీ) నెవ్వసభ జరుగును. ఆ సమయమున నీ కిరినివారి కాయా బిరుదము లీరుబడును.

కె. సి. ఎస్. ఐ:— దాటియా మహారాజు, జావల్పూరు మహారాజు, మా. బొసాం కృష్ణు గారలకు; సి. ఎస్. ఐ:— శే.రాధు, గుల్బర్గా, లెఫ్టి నెంటుకర్నలు వావమైరు, మేజరు జనరలు డబ్ల్యు. లీగారలకు; జి. సి. ఐ:— ఆల్బారుమహారాజుగారికి; కె. సి. ఐ. ఇ:— కర్నలు సర్ వాల్టరు బుచానన్, లెఫ్టి నెంటు కర్నలు రాజా జయచంద్ర గారలకు; సి. ఐ. ఇ:— క్లట్టరుబక్కు, లాంగ్, సయ్యదు ఆబూజాఫరు, పంత్ గోపినాథు, మేజరు స్టీవెన్సు గారలకు; జి. సి. ఐ:— జనరలు సర్ ఆర్థరు బేరెల్లుగారికి; కె.సి.ఐ:— లెఫ్టి నెంటు జనరలు వాడ్సు గారికి; సి. ఐ. — మేజరు జనరలు విలియమ్సు, బ్రిగేడియరు జనరలు వామూగ గారలకు; జి. సి. ఐ. ఇ:— గ్యాలియరు, జయపూరు, కోటా మహారాజులకును భూపాలు ఏగనుకు; కె. ఐ. ఇ:— ధారుమహారాజు, సర్ ఛార్లెసు స్టీవులూంగు, లెఫ్టి నెంటు కర్నలు మంగు గారలకు; సి.ఐ.ఇ:— సర్ ఆర్థరు అండెర్సను, గాంధ్లెట్టుబక్కు గారలకు ఓ. ఐ. ఇ:— రాయబహద్దరు బూటాసింగు, బ్రిగేడియరు జనరలు ల్యూగు, మార్షి ను, మేజరు వీవియాను, లెఫ్టి నెంటుకర్నలు రామ్మగ్రేవు, కర్నలు, భాజుబహద్దరు సర్దారు ఆబ్దుల్ హమీదు, రాయబహద్దరు సేవప్రసాదుగారలకు; ఎం. ఐ. ఇ:— కస్తూరి టి. హూజిను, కస్తూరు నవాబు అన్వాయ నవాజఖాను, ఇస్మాయిల్ ఝాజగారలకు; మహారాజా:—నవనగర ధారంగధర మహారాజుగారికి, పోలీసు బహుమతి బాబూ సతీశ చంద్ర దెవర్ గారి కిరుబడును.

ఆంధ్రపత్రిక

1919-వ సం॥ జనవరి నెల 24-వ తేది

శుక్రవారము.

బంగోలు పశుప్రదర్శనము

ఇకముందు జరుగవలయునా?

గత వత్సరము ఫిబ్రవరి నెలలో బంగోలు నందు జరిగిన 13-వ పశుప్రదర్శన మాతాభంగ కరముగ నున్నదని, ప్రజాభిప్రాయము ప్రబలి యుండెను. ఈ యభిప్రాయమునే వ్యవసాయ శాఖాధ్యక్షులగు స్టూవర్టుగారును, చెన్నపురి వెటరినరీ కళాశాలాధ్యక్షుడును గూడ వెలిబుచ్చు చున్నారు. కాని ప్రదర్శనము ప్రజానురంజకముగ లేనందులకు వారు మాసిన కారణములు విశ్వాస యోగ్యములు గావు. ప్రదర్శనము నొక మాసము ముందుగ జరుపుటచేతను, 1917-వ సంవత్సరమున ప్రదర్శనము జరుగకుండుటచేతను, రయితు నీ ప్రదర్శనము జరుగునో లేదో తెలియక పశువుల బంకు మాని యుండు రని, వీ రభిప్రాయపడుచు న్నారు. వీరీ విషయమై రయితుల యభిప్రాయమును గుర్తెరింగివటుల గానరాదు. పశుప్రదర్శనముచే, పశువుల స్థితి నానాటికి చక్కబడునని ప్రదర్శన మారంభించబడినపుడు ప్రజలు తలచి యుండిరి. బంగోలు పశువులు దేశ దేశములందును ప్రఖ్యాతి వడసినవి. పశుప్రదర్శనములు వాటి ప్రాముఖ్యమును ప్రకంచును కెఱుక కలచెను. జావా, ఫిలిప్పైను దీవులు మొదలగు దూర దేశముల నుండి ఆయాప్రభుత్వముల ఏజెంట్లు పశుప్రదర్శన మునకు విచ్చేసి, చక్కని పశువులను కొని తమ దేశములకు బంపుట కారంభించిరి. రాను రాను శ్రేష్ఠ మగు పశువులు దేశము విడిచి, విదేశముల కేగుటచే, పశుజాతి క్షీణత జూపెను. పశు ప్రదర్శనములు జరిగిన కొలదియు, దేశమునకు లాభము గలుగుటకు బడులు, పశుసమృద్ధి దగ్గుట సంభవించెను. విదేశములకు పశువుల గొనిపోగూడదని, ప్రభుత్వమువారునిషేధించినచో, ప్రజలలో నుత్సాహము గలిగియుండెడిది. అట్టి యుత్తరపు వెలువడనందుచే, ప్రదర్శనములు ప్రజలలో నిరుత్సాహము పురికొల్పు జొచ్చెను. ఈ ప్రదర్శన ములను పూర్తిగ నాపివైచుట లాభకర మని, మండలసభలు తీర్మానించుచుండెను. ప్రజలు తమకు పశువిక్రయముచే జేరుచున్న తాత్కాలిక లాభములకన్న దేశమునకు గలిగెడి నష్టమే యధిక మగునని భాగం గ్రహించిరి. ప్రజలలో ప్రబలిన క్రొత్తతలంపుల గమనించి, రెండువత్సరముల కొక మారు ప్రదర్శనమును జరిపిన చాలునని, పశుప్రదర్శనసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. నిరుత్సాహము ఫిబ్రవరి నెలలో జరిగిన ప్రదర్శన మీ క్రొత్తమార్పు పనుసరించి జరిగెను. 1917 సంవత్సరమునందు ప్రదర్శన మనలే జరుగలేదు.

ఫలిత మేమయ్యెను? వెనుకటి వత్సరముల కన్న ప్రదర్శించబడిన పశువులసంఖ్య చాలవరకు దగ్గెను. 1916-వ సంవత్సరమున 716 పశువులు ప్రదర్శించబడియుండ, 1918 సంవత్సరమున 41 పశువులు మాత్రమే ప్రదర్శించబడెను. రెండుసంవత్సరముల యవకాశమిచ్చినను, ప్రజలు తగినయ్యుత్సాహము జూపలేదు. ప్రదర్శన మారంభ మగునపుడు, ప్రదర్శన సంఘాధ్యక్షుడు ప్రజ

లలో ప్రబలిన అయివ్వుతకు కారణముల నన్నిటిని వివరించెను. ఎనిమిది వత్సరములనుండియు శ్రేష్ఠ మగు పశువులు దేశమును విడిచిపోవు చుండెను. 1916-వ సంవత్సరపు ప్రదర్శనము, జరిగిన నాటి నుండియు, జావా ఫిలిప్పైను దీవులముల ప్రభుత్వములవారు 2 లక్షల పశువులకుపైగ కొనితమదేశముల కంపిరి. గతప్రదర్శనము జరుగునాటికి, డచ్చి ప్రభుత్వపరినిధి 500 పశువులగొని, జావాకుబంపుటకు సిద్ధముగనుంచెను. ఇట్టిస్థితిలో పశువులరకము చాలవరకు క్షీణించుటలో, వింత యొద్దియు నుండ జాలదు. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు వ్యవసాయము గూర్చి సలహా నిచ్చెడి బర్నాడు కమిషనరీగారు గూడ “చెన్నరాజధానిలో ననేక భాగములకు పశువుల ఎగుమతి నష్టపాదాయకముగ నుండి, పశు సంఖ్యలను చాలవరకు క్షీణింప జేయుచున్న”దని స్పష్టపరచియుండిరి. ప్రదర్శనసంఘమువారు వ్యవసాయపు బోర్డునకు తమ నివేదిక సంపుట, బంగోలురకము చాలవరకు క్షీణించిన దనియు, ఎగుమతి నాపుచు ప్రభుత్వము వారు శాసనము గావించవలయు ననియు చెలిపిరి. ఇట్టి స్థితిలో పశువుల ఎగుమతి, ప్రదర్శనావకాశమునకు కారణము గాదని స్టూవర్టుగారు దలచుట, విచిత్రముగ నుండక మానదు. పశు ప్రదర్శనము నొక మాసము ముందుగ జరుపుట చేతను, 1917 సంవత్సరము ప్రదర్శనము జరుగకుండుట చేతను ప్రజలు ప్రదర్శనము జరుగునో లేదో యని తలచి పశువుల బంపియుండక పోవచ్చు నని స్టూవర్టుగా రూహించుచున్నారు గాని, యీ యూహకును ఆధార మంతగ గాన్పించదు. ప్రదర్శనము జరుగునని తెలుగుభాషలో వేయబడిన 2000 అచ్చు నోటీసులు ప్రతిగ్రామమునకును జేరు నటుల తాలూకా తహశీల్దార్ మూలమున పంచిపెట్టబడినవి. ఫానికముగ గూడ నివి పంచిపెట్టబడెను. గుంటూరుజిల్లా గెజట్టులో, ఆంధ్రపత్రికలో మూడు సంచికలలోను, ప్రదర్శనము జరుగునని ప్రకటించబడెను. ఫిబ్రవరిలో ప్రదర్శనము జరుగనుండ, సెప్టెంబరునెలలోనే ప్రదర్శనము విషయమై ప్రచురింప బడెను.

అక్టోబరునెలలో ప్రదర్శనపు తేదులు నిర్ణయింపబడెను. వెంటనే ప్రదర్శనపు తేదుల దెలుపుచు 2000 అచ్చు నోటీసులును, 2250 బహు మాసముల వివరపు నోటీసులును గుంటూరు నెల్లూరు జిల్లాలలో పంచిపెట్టబడెను. 17 జనవరి తేది జిల్లాగెజటు సప్లిమెంటుగ యీ నోటీసులు తిరిగి పంపబడెను. ఈ కారణముచే, రయితులకు ప్రదర్శనము గూర్చి సమాచారము తెలియ లేదని యూహించుట నిరాధారము. ప్రదర్శనముల మానివేయవలయు నని యభిప్రాయపడినది ప్రజాసమావేశములు మాత్రమే గాదు. తాలూకు బోర్డులు గూడ యీ ప్రదర్శనములపై నాదరము జూపలేదు. 1915-వ సంవత్సరమునుండియు సర్పా రావుపేట తాలూకా బోర్డువారు ధనసహాయ మొసగుట మానివైచిరి. తెనాలి గుంటూరు తాలూకా బోర్డులవారు పిచ్చిట మానివైచిరి. పరిశీతుల నన్నిటి పరికించిన, ప్రదర్శనము దేశమున పశుసమృద్ధి కనగదాయకముగ నున్న దని నువ్వు క్త మగుచున్నది. పశుప్రదర్శనసంఘమువారి యుద్దముల గుర్తెరింగియు, యింకను ఈ ప్రదర్శనముల కొనసాగించుటలో నుద్దేశ మెద్దియోగ్రహించ జాల కున్నారము. ఆచారమును వదలజాలకను ప్రతిష్ఠను కాపాడుకొనుటకును, యిక్కార్యమును కొనసాగించ దలచుచో, ప్రజల లీ విషయమై సంఘమువారికి తమ యభిప్రాయము గూర్చి సచ్చ జెప్పవలయును. గత ప్రదర్శనమున కధ్యక్షత

వహించిన దివాను బహదూరు పి. రాజగోపాలాచార్యులగారు తమ యువన్యాసములో, ప్రదర్శన సంఘము వారి విషయమై గల సాధకబాధకముల నన్నిటిని జాగరూకతతో విచారించి, ప్రదర్శనముల జరుపవలయునో మానవలయునో నిర్ణయించుట భావ్యమని హిత మొసగి యుండిరి. ప్రదర్శనసంఘములో క్రొత్త సభ్యు లెన్నికొనబడనున్నారు. వీరు త్వరలో సమావేశమై, యీ ప్రదర్శనములవలన దేశానర్థక మెక్కు డగు నని తోచినచో, మానివేయుట సంభావ్యమని సూచించుచున్నారము.

కాంగ్రెసు తీర్మానములు

కాంగ్రెసు తీర్మానములను సఫలము గావించవలయు నని, యితర కాన్ఫ్రెసులలో సభలు జరిగి, తంత్రీచార్త లాంగ్గడేశాధికారుల కంప బడుచున్నవి. మధ్యరాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘము వారును, స్వరాజ్యసంఘమువారును గలసి బహిరంగసభ జరిపిరి. ఆ సభకు అలేకారు గారధ్యక్షత వహించిరి. స్వయంనిర్ణయాధికార మొసగవలయు ననియు, సాధి సభకు తిలకు, గాంధీ, హస్సేను యమాముగార్లను ప్రతినిధులుగ సంగీకరింపవలయు ననియు, నీ సభవారు ఆంగ్లదేశప్రభుత్వమువారిని గోరిరి. అంతియగాక, కాంగ్రెసు తీర్మానములను సమర్థించుచు, మధ్యరాష్ట్రముల కన్ని రాష్ట్రములతో బాటు సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య మొసగవలయు ననియు, సంస్కరణ విధానములో మధ్యరాష్ట్రములకు మిగిలిన రాష్ట్రములతో సమానస్థాన మొసగవలయు ననియు, వీరు తీర్మానించిరి. ఇట్టి సభలు, దేశమం దెల్లడలను జరుగవలయును. ప్రజాభిప్రాయ మాంగ్లదేశమునకు వ్యక్తము గావలయును. ప్రజలు తమ దృఢసంకల్పమును వ్యక్తపరుపనిది, ఆంగ్లదేశము నకు వెడలెడి రాయబారుల చేసిడి కృషి సఫలము గాంచజాలదు. ఈ తరుణమున, కాంగ్రెసు పతావలంబులలో సూక్ష్మభేదములు ఢిల్లీ సమావేశములో పొడసూపినవి. ఈ భేదము లంతగ బాటింప బడదగినవి గావు. సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును, బాంబాయి సభవారు ఆటు సంవత్సరములలో నొసగవలయునని కోరిరి. ఢిల్లీ సభవారు వెంటనే ప్రసాదించవలయు నని తీర్మానించిరి. అధిక సంఖ్యాకులు ఢిల్లీ తీర్మానము నకును అల్పసంఖ్యాకులు బాంబాయి తీర్మానమునకును అంగీకారము జూపిరి. బాంబాయి సభ జరిగిన నాటినుండియు, ఈ విషయమై ప్రజాభిప్రాయము పెరిగినది. బాంబాయి శాసన నిర్మాణ సభ్యులు సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును గోరిరి. కొన్ని రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు గూడ ఇందుల కంగీకరించి, తమ తమ సూచనల సంపెను. మూటాగూ విధానావలంబులు దప్ప, మిగిలిన వారెల్లరును ప్రభుత్వవిభాగము, సంఘ నియమనకు కారణమగునని చెలిపిరి. ఇంతియగాక ఆటు సంవత్సరముల గడువు సంగీకరించుచో, ప్రతి సంవత్సరపు కాంగ్రెసు సభయందును, గడువును క్రమక్రమముగ దగ్గింపవలసి యుండును. రానున్న కాంగ్రెసులో నాలుగుసంవత్సరములును నాపై కాంగ్రెసులో మూడు వత్సరములును, తగ్గింపవలసి వచ్చుట హాస్యాస్పదముగ నుండును. మితవాది యగు మాంలన్యాగారు గూడ తమ ప్రారంభోపన్యాసమున, సంపూర్ణ రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమును కాంగ్రెసు సభవారు గోరవలయు నని సూచించియుండిరి. ఏది యెట్లున్నను ఆటుసంవత్సరముల గడువు గూర్చి గలిగిన అభిప్రాయభేదము



ప్రధానము శ్రమల నేమియు బాధించదు. ఇందు విషయమే గలిగిన యభిప్రాయభేదముచే, రెండు వక్షము లేర్పడవలసిన యవసరము గాన్పించదు. రాలెట్టుసంఘపు సూచన లమలులోనికి రానుండుటచే, లా, జస్టిసు, పోలీసుశాఖలు ప్రజల వశమందుండుట ఎంతటి యవసరమో, వ్యక్తమగుచున్నది. ఏది యెటులున్నను, కాంగ్రెసు వక్షములు రెండును కాంగ్రెసు సభయందే యుండి కృషి సలువ దలచి యుండుటచే, తత్తరపాటున కవకాశము లేదు. కాని, పరస్పరనింద మాత్రము, ప్రకమాభివృద్ధికి దారిజూప జాలదు. కాంగ్రెసు సభలో నెన్ని జేతనముల వారయినను కలసి కృషి సలుపుటకు వీలున్నది. ఈ తరుణమున కాంగ్రెసు సంఘములును, స్వగాజ్యసమితులును శేల్కొని కాంగ్రెసు తీర్మానముల గూర్చి ప్రజలలో నుద్బోధించుటకు బునపలయును. ప్రజాభిప్రాయములను ప్రస్ఫుటముగ దెలుపవలయునని, కాంగ్రెసు కాయబారుల గోరవలయును. కాంగ్రెసు కాయబారు లాంగ్లదేశమునకు వెడలెడి యుద్దేశము, మధ్యస్థము జరుపుట కంతమాత్రము గాదు. అట్టి యధికారము ప్రజాప్రతినిధులకు లేదు. వారు చేయున దెల్లను, జాతీయోద్యమనిజస్వరూపము నాంగ్లప్రజలకు సుబోధపరచుట మాత్రమే. ప్రజల కోర్కెల గూర్చి రాజీనామా కొడబడుట, వారి ధర్మ మంతమాత్రము గాదు. ఈ తరుణమున రాజద్రోహ శాసనముల సాధారణరూపిని, అంగ్లో హైందవపత్రికలు సంస్కరణములను విఫలపరుచు గోరుచున్నవి. మద్రాసు మెయిలు పత్రిక సిన్నటిదినము దీర్ఘవ్యాసము ప్రాయము, స్వపరిపాలనము ప్రజల కొనగగూడదని, మాపుటకు క్రొత్తచట్టములను చేయులేక క్రొనినది. ప్లేటునును, మద్రాసు ప్రైవేటు మొదలగు పత్రికలు గూడ ఈ మార్గమునే యవలంబించుచున్నవి. ఇండ్లో బ్రిటీషు సంఘమువారి సమయమునం దెట్టి యార్భాటము గావించుచున్నారో తెలియదు. ప్రతికూలు రెట్టి కుటిలప్రయత్నముల జరుపుచున్నను, స్వాతంత్ర్య వాతావరణమున స్వాతంత్ర్య నిరీక్షణము సఫలము గాంచజాలదు. తమ యుద్యమ సత్యముచే, భౌతికములకు విశ్వాసము గలిగి, తత్ఫలప్రాప్తికై, ఏ రాత్రిసమర్పణ గావించునెడల, విఘ్నపరంపర లచిరకాలములో తొలగిపోయి గమ్యస్థానము సుకరముగ జేరగలుగుదురు.

సమక్షములు

బొంబాయిలోని మిల్లులకలవర మింకను సంత మొందలేదు. కూలీలు ఫ్యాక్టరీలలో జేరుట కంగీకరింపలేదు. ప్రస్తుతము సందిగ్ధస్థితి ఏర్పడియున్నది. యజమానులు ఉదారభావముతో మెలగినగాని, ఈ దుస్థితి యంత మొందజేరదు. యజమానులు తగిన దూరదృష్టి గవలకలవిచో, ప్రభుత్వము వారయినను జోక్యము గలుగజేసికొని, యాదుస్థితిని సంతృప్తికరముగ సంతమొందించుట యవసరము. కూలీబాండ్లు పన్ను బ్రవేంపకుండుటచే, కలకా మొదలగు సంతుల్యములు బొంబాయిలో ప్రజలమై, భీతిని పురికొల్పుచున్నవని, వివరింపబడినది. సమైక్యత లంతరించుట బొంబాయి పౌరుల ఆరోగ్యమునకు గూడ సత్వన సర మగుచున్నది. త్వరలో నీదుర్భరస్థితి తొలగి పోవుగాక యని గోరుచున్నారము. వెట్టుబడికిని, పరిశ్రమకును పోరాటము, బొంబాయియందే గాక, బ్రిటీషుదేశమునందు గూడ ప్రబలుచున్నదని, నేటి తంత్రీవార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇంజనీరింగు శాఖలలో లండనులో 20 వేలమంది మనుజులు సమైక్యత రని తెలియుచున్నది. యార్కు-

షైరులో నలువదివేలమంది కనిపాటలు లేక యున్నారనియు, స్కాట్లండులో గూడ సమైక్య జరుగవచ్చుననియు, రైల్వేవనివారలు గూడ కనిమానెడనుని బెడరించుచున్నారనియు, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. పరిశ్రమలలో, యజమానులలో బాటు పరిశ్రామికులకు గూడ సమానబాధ్యతలు సమానస్వత్వములు గలవని, యజమానులు గ్రహించనంతవరకు యీకలవర మంతమొందదు. ఈ సమస్యను ధైర్యముతో నెనుక్కొని, త్వరలో పరిష్కరింపనియెడల, పారిశ్రామికాభ్యుదయము నకు నీరసకారక వాటిల్లక తప్పదు.

శ్రీకృష్ణాశ్రమము

గుంటూరు జిల్లాలో పెరపాలెములో ఆదిమూర్తుల యభ్యుదయము కొరకై గత పత్రిక దినము 10 వ తేదీన, శ్రీకృష్ణాశ్రమము స్థాపించబడెను. ఈ సంఘోద్దేశములు శ్లాఘనీయములు. ఆదిమూర్తులు మతాంతరులు గాకుండ చూసుటకును, వారిలో విద్యను వ్యాపింప జేయుటకును, అంటరానితనమును రూపుమాపుటకును, యీ సంఘము వారు ప్రయత్నించెదరు. ఈ యాశ్రమమునకు పుతులబాక నరసయ్యగారు వేయిరూప్యముల ఖరీదు చేసికి పొలము గొనియిచ్చిరి. అదొక తాటాకు సాక వేయబడెను. పాఠశాల యొకటి స్థాపించబడెను. ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులును, 42 మంది పిల్లలును ఆ పాఠశాలయందు గలరు. విద్యార్థులకు బేసద సాహాయ్యము జేయుటకు ప్రయత్నములు కొంతవడి జరిగినవి. పాఠశాలకు భవనమును నిర్మించుటకు 250 రూప్యములు చందాలు వేయబడినవి. ఇంకను 250 రూప్యములు గావలయునని, కార్యదర్శులు గోరుచున్నారు. ఏ విజ్ఞానమునకు, ఆంధ్రులు తగువిధముల అోద్బుద గోరుచున్నారము. ఈ సంఘము వారిటీవల ప్రథమ సాంవత్సరికోత్సవము జరిపియున్నారు. ఆదిమూర్తుల యుద్ధరణమువలె ఆశ్రమకార్యదర్శులగు పుతులబాక సీతారామయ్య, నల్లపాటి హనుమంతరావుగార్ల సత్ప్రయత్నములకు దీన కాంక్షపరును అనాధరక్షకుడును, కను శ్రీకృష్ణ భగవానుడు సాయపడు గాక!

క్రొత్తపద్ధతి గాదు

కరాచీలో ప్రచురింపబడిడి న్యూ ప్రైవేటు పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది: "కాంగ్రెసు సభలో విషయనిర్ధారణసంఘమునందును, మహాసభ యందును, తమ సూచనల నెటు లయినను విఫలపరుపవలయునని ప్రాతికూల్య మేర్పాటు గావించబడె నని, బినెంటు గారు తప్పు పట్టుచున్నది. ఇది నిజమో కాదో తెలియదు. కాని, గత ఆగష్టుమాసమున హెల్లాకే హాలులో మద్రాసు రాష్ట్రీయసభ జరిగినపుడు, ఆమెయు ఆమెస్నేహితులును ప్రాంటులకొరకెంతటి ప్రయత్నముల జేసిరో, ఆమె ముఱచినదా యేమి?"

జాను రాకొమారుని మరణవిచారము.

ఫిబ్రవరి 6-న తేదీని రంగూను దొంతపపు కార్యాలయమున కనభోజీ జరుగవలసియుండెను. చక్రవర్తిగారి చిన్న కుమారుడు పరలోకగతు డగుటవలన నది ఆసిత్యముండెను. కలకత్తా పురపాలక సంఘమువారు జాను రాకొమారుని మరణమునకు విచారించుచు చక్రవర్తి దంపతులకు సానభూతిని తెలిపిరి. చక్రవర్తిగారి కుమారుడు జాను రాకొమారుని మరణము నకు సంతాపము తెలుపుమిత్తమ జనవరి 20 వ తేదీనుండి ఆరువారములవరకును విచారించిన్నామను దాల్చుకలయెను. ఇస్టుయంబా కలన రంగూనులో క్రిందటి బుధవారము నాడు 9 గురు మరణించిరి. క్రిందటివారము 91 గురు మరణించిరి. అందు 26 గురు క్యానకోగములవలన మరణించిరి.

స్థానిక వార్తలు

విదేశీటపాలు:— ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రము లు, 2 నాదాశక్తి మలవ పంపబడుట గూడ జనరలు పోస్టాఫీసులందు 29-న తేదీనాడు కట్టుచున్న ప్రెసిడెంట్ పోస్టుమాపు గూడు ప్రకటించుచున్నాడు.

చెన్నపురి పురపాలక సంఘము:— ఇటీవల జరుగవలసి యుండిన పురపాలక సామాన్యసభ జనవరి 28-న తేదీ నుంకనాము సామాన్యము 5-15 గంటలపై "రీవల్యూషింగు" నా జరుగును. 21-న తేదీని తర్ఫింపుడగా మిగిలియున అంశమును చర్చింపబడును.

మెలాపురము సంగీతపథ:— సభ సామాన్యము న్యుక్తింప తుజావురు నివాసులము శ్రీమతి భాగీరథిఅమ్మ గారు తేపు ఆదివారము సామాన్యము 6 గంటలపై గోపాల నాచుకరుల వ్యసంఘపు విద్యాలయమునందు సంగీతపథ చేయుదురు.

సినిమసవైపు డైరెక్టరుగారి ప్రకటనము:

చుట్టరాష్ట్రమునందు ఎట్టి ఆహారపదార్థములను ఎగుమతి చేయుటాడదని అచటి డైరెక్టరు గారాజ్ఞాపించిరి. గావున అచటినుండి ఉలలను, పప్పుదినుసులను తెచ్చుకొను వారికి సర్టిఫికేటు లీకువలెనని నియమములు డైరెక్టరు గారు మాకు వ్రాసుచున్నారు.

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము:

ఈ జనవరి నెల 26 తేదీ ఆదివారమునాడు ఉదయము 8 గంట పెంబూరు లో రామనాథాయార్ పిట్టి 15 నెల భవనమున ఒక ప్రార్థన సభ జరుగును. వేపురు యశ్వరత్నయ్యగారు తెలుగున ప్రార్థన చేర్చెదరు. అతడవడికులగు ఎం. పి. ఈశ్వరమూర్తి పిట్టిగారు ప్రార్థన భాషనులు "భగవద్గీత" అను విషయమును వివరించెదరు. ఆదినయ విద్యార్థులకు ప్రార్థన తరగతి యుండదు.

పై గు.

ఈ మధ్య రెండు మూడు రోజులందు ట్రిప్లికేటలో ప్లేగుపురుగులు గల ఎంకపతకము గాని, ప్లేగువ్యాధిగాని కాన్పించుటలేదని ఆరోగ్యాధికారిచే ప్రకటించబడుచున్నది. కాని నేడు కార్యాధివై పట్టు వీధిబోవుమండ పంకువాళు లో ఉన్నత పాఠశాలయందు ప్రక్కకాస్తోపవ్యాపకముగ నున్న ప్లేక అయ్యును గాని కలుదుకల మీ వీధిలో ఏమియు ప్లేగు భయము లేదు. వా యని విచారించ ఈ మధ్య నుండర మూర్తి వివాసుకొవిలపిట్టిగారు రెండు రోజుల క్రిందట కొన్ని ఇండ్లలో ఎంకపతకము గలదనియు కార్మిలేమను వారు ప్లేగుక్రిమి సంహారక వ్రాతకములతో కట్టు దిట్టరాలు చేయుచున్నారనియు ఎ తెంగించి నారు. ఈ రంగతి ప్రస్తుతము వైదాపేటలో మకాముజేసియున్న ఇంజనీరింగు కళాశాలాధికారికి తెలిసె తమ సిబ్బందితో (విద్యార్థులు, సహోపాధ్యాయులు) నేడే ఇచటికి రావలసి యున్నను ఈ భయముచే మూడురోజుల కుండు అచటనే నిలిచిపోవుటకు నిశ్చయించుకొనెను. ఇట్టి కారణములకు నా తెలుక తేసి. కాని యు కార్మిలేమను వారు మనకేమియు తెలుపరైం మీరు మిక్కిలి ఏమియు ఎంకకలు చనిపోలేదని గూడ తిఖిరూపముగ తెలుపుచు న్నారు. నుండుమూర్తి వివాసుకు గుడివీధిలో నివసించు న్న నటే కల్యురుగాడు. యి నిశ్చయించు ఆరోగ్యాధికారి తిఖిత నివేదికయలను చూచి నేడు కల్యునే ఆనసరము లేదు. కాని ఈ రెంటిలో ఏది నిజమో తెలియరావచ్చుది. కాబట్టి ట్రిప్లికేటలోనున్న కార్మిలేమను కమిషనరులు ఎవరైన ఈ సంగతుల నరకి ప్రజలను యభ్యుచు తెలియజేయు ప్రార్థితులు,—జమినుమిల్లి సాంబశిరావు.

ఆస్ట్రేలియా గోరుమలు హిందూదేశ దొరలనువారు పోరకప్రకార మంపబడుచున్నవి. మొదటిదే 15 జనవరిలో రాగలదు. వైనిపల భోజనార్థ మంపబడు పంపికి తీసివేయ గా మిగిలిన గోరుమలు మార్చిమే బహు ఆయ్యకమున కీయబడును.

# రో పా యు ద్ధ వి రా మ ము

(చైతన్య జననీ)

## సింహాప్రభువు పదవి

లండను, జనవరి 14:— సింహాప్రభువు పదవిని గూర్చి భారతదేశము లండనును సుతసముతో మీదట కంఠము లపిం చెదరు 16 వ శతాబ్దమున మొగలుచక్రవర్తి అక్బరు ఘోషించి చేసినరీతినినే మిగిలిన భారతీయుల మనోనితమును సరిగ్ గ్రహించి చేయగలిగిరి. నేడు మీదట నావందనములను తెలుపుచున్నానని తెలుసుకొనరులు భూమేంద్రనాథుని గారు ప్రధానమంత్రి లాయరుబార్ని గారికి తంతివార్త నంపిరి.

ప్రభువిరుదము

కలకత్తా ప్రభుగనుసింహా అని నిర్వచించిన బాగుండునని లండను ప్రెస్సుపత్రిక నుచించినది.

ఘనమగు నాదార్యము

పరిశాలనాన నాదార్యమగుపదవిని బడయుటకు వలయు నర్హతలన్నియును సింహాగారికి గలవు అతడు చాల ఘనకార్యముల మొనరించెను. అతని శ్రావ్యతాత్రు పాండిత్యమునకును సద్గుర్వరమునకును పుచ్చయము గలవారందరును ఆయనను చాల గౌరవించెదరు అతనికి సహాయమంత్రిపదవియును ప్రభు విరుదమును గూడ నీయగుట రాజకీయ విజ్ఞాన వైశిష్ట్యమును నూచించుచున్నది. ఈతనికి ప్రభువిరుద మియ్యలడుటవలన ఇండియాదేశము పట్ల బ్రిటిషువారికిగల సద్బుద్ధియుకట్టి విశ్వాసము మరింత స్థిరపడగలదు. బ్రిటిషువారి యుద్ధాభివృద్ధి గూడ విడితము కాగలదు. ఇండియాదేశపు సహాయమంత్రి పదవికి భారతీయుని నియమించుటవలన బ్రిటిషువారు ఇండియా భావిభిక్షునికి నుముఖులని స్పష్టము కాగలదని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక ప్రాసించి.

సర్ జార్జి రామ కెప్పలుగారు.

లండను, జనవరి 15:— ఇరదీపుడు ఇండియాలో పశ్చిమోత్తర పరగణాయందు భీషుకమిషనరుగను గవర్నరుజన కలు ఏజంటుగను యున్నాడు. ఇతనిని ఇండియాసంఘ సభ్యునిగా నియమించిరి. సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ (నాంటుగారు పశ్చిమోత్తర పరగణాకు అధికారిగా నియమింపబడెను. అతడచటకేగి నంతనే కెప్పలుగారు ఇన్చార్జునుడు బయలుదేరెదరు.

సహారాచక్రవర్తి హత్య

లండను, జనవరి 22:— సహారాచక్రవర్తి యనబడునతనిని చంపినందుల కతని భార్య యగు తెబాదీవైని గ్రాండు జ్యూరీవారు నేరమును మోపుట కంగీకరింపలేదని మినోలా (టెక్సాసు) నుండి తంతివార్త వచ్చితి.

రైల్వేతోందరలు పరిష్కారముగలు

లండను, జనవరి 21:— ఫిజీదేశము 1 వ తేదీనుండి దినమునకు 8 గంటలు మాత్రమే పరిజరుగున స్టేర్లుబుచేయుటకు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు నిర్ధారణ చేసిరి.

సేనావైద్యశాలలవారికి హెచ్చుజీతములు

లండను, జనవరి 15:— సెలవును బడసి ఇండియాను వదిలిన వైనికోద్యోగులకు ఉద్యోగ మియ్యబడిన వెంటనే సామాను 200 పౌనులను పిచ్చుట మూడేండ్లకొకసారి 50 పౌనులు హెచ్చును ఇయ్యబడును. 27 ఏండ్లు నిండునకి 650 పౌనులును 29 ఏండ్లు నిండునకి 700 పౌనుల జీతమును ముట్టునట్లు హెచ్చింపబడును. వైద్యశాలలవారికి ఉద్యోగ మియ్యబడిన వెంటనే సామాను 300 పౌనులను పిచ్చుట మూడేండ్ల కొకసారి 50 పౌనులను 24 ఏండ్లు నిండునకి 700 పౌనులను జీతమియ్యబడును. ఈపద్ధతి 1-1-19 వ తేదీనుండి అమలులోనికి వచ్చునని మాంటాగూగారు ప్రకటించిరి.

ఇంజనీరుల సమ్మెకట్టు.

లండను, జనవరి 21:— దేశమందంతట నిష్ఠులు కార్మికుల సంఘస్థులని జూపుచున్నారు. గనుల ఇంజనీరులు బాయిలరు

మేకరులు ఈధమైనవినివారలనేకు లీ యకాంతివ్యయన తేరి యున్నారు. ఇంజనీరులు వాయునకు 47 గంటలు మాత్రమే పనిచేయవచ్చును నియమములవలన చాల ఇబ్బంది కలుగుచున్నది. ఒక్క లండనుగారిముఖ 15 పేలరుండి కార్మికులు సమ్మె కట్టియున్నారు. బోజనము చేయుటను, తేనీరు త్రాగుటకు నచ్చు ద్రవ్యమునుబడిన వి గాన సమయములందుగూడ యజమానులు పని చేయించుచున్నారని ఇంజనీరులు ఘోషించుచున్నారు. ఇందుతో సంబంధించిన వివిధసంఘములవారు నిన్నటిదినము లండనును మండలమందలి యజమానులను గలసికొనిరి. అంతయు నయ ముగనే యుండునని వారుచెప్పిరి. తమకు తప్పి కరణుగ ఏర్పాటులను జేయకుండిన నందఱును సమ్మెకట్టెదమని పనివారలు భయపెట్టిరి. నౌకానిర్మాణపు ఇంజనీరు లనేకవందలమంది సమ్మెకట్టిరి. సౌకునేల్సు స్టీలు పనివాండ్రును, అనేకవందల కొలది ఇంజనీరులును వారితో నేకీభవించిరి.

8 గంటలపని.

లండను, జనవరి 22:— ప్రేమ్స్ యూనియను కాం గ్రెసువారి పార్లమెంటు కమిటీయను, లండను నగరమందలి ఆమెరికా పనివాండ్ర సంఘ ప్రతినిధులును గలసి (ప్రేమ్స్ యూనియనులకు) సుక అంతర్జాతీయ వర్తక సంఘమును సెల కొల్ప నిశ్చయించిరి. విక్రాంతి సమయములను తొలగించుట వలననే గ్రేటుబ్రిటనునందలి కార్మికుల యకాంతికి కారణము లండనునగరమండింకను 20,000 ఇంజనీరులును, మండి ఎల్క్ట్రీషియనులును ఇంకను సమ్మెకట్టిరి. యూరప్రేమ్స్లో 40 జేల మంది పనిచేయుచున్నారు. బోజనముచేయు నిమిత్తము వ్యవధి నీయకుండుటకు కోపగించి 1,51,000 మంది కోలీరులు సమ్మె కట్టెదమని భయపెట్టుచున్నారు. వారమునకు 48 గంటల కంటె సెక్కునకాలము పనిచేయునకుండు జేయవలయు నని పార్లమెంటులో చాలమంది సమ్మెకట్టు నుద్దేశించుచున్నారు. వాయువ్య భాగమున ఓడలను బాగుచేయు పనివారలలో ననేకజేలమంది కట్టు కట్టి పనిచేయుట మాసిరి. రోజున కేని మిడిగంటలకంటె నధికముగ పనిచేయుచు పని వెంటనే తెలిపినగాని కట్టుకట్టక మానమని రెయిల్వే ప్రతినిధు లిండ్లును లండను నగరమునందు సభజేసి భయపెట్టుచున్నారు. తక్కిన యిబ్బందులనుగూడ వెంటనే మాన్యువలయు ననియు వారు తెలియజేసిరి.

మెసపొటేమియా వీరులకు బహుమూరములు.

లండను, జనవరి 18:— మెసపొటేమియాకుం దీన రింజిన ఘనకార్యములకై ఈక్రింది ఇండియను ఆర్మీఉద్యోగులకు “మిలిటరీక్రాసు”లు బహుమతిగ నీయబడిన పని గజెట్టు ప్రకటించుచున్నది:—

లెఫ్టినెంట్ మెజర్ జి. ఆల్బరు:— శత్రువు లతి వారుజనుగ తుపాకులను గాల్పుచుండగా నిండుకయు భయ పడకుండు నీయుద్యోగి కాంతయు చిక్కబట్టి విజయవంతముగ తన మరణింకులను, ఆశ్వికదళములను వెనుకకు మరలించెను.

జమాదారు అమిరాయి:— స్కిన్నరు ఆశ్వికదళమం దలి మూడవఉద్యోగిగనుండి ఈ యుద్యోగి ముందరుగుచుండిన ఆశ్వికదళములకు సహాయముచేయు నిమిత్తము మరణింకులను బట్టిగాని రణాంగణము జొచ్చుచుండెను, ఆసమయమున శత్రువు లతిభయంకరముగ తుపాకులను గాల్పుచుండిరి. మండి ధయిర్యముతోడను కాంతముతోడను శత్రువుల నెదిరించుచు కడపటి ఆశ్వికముగూడ నురతీతిముగ వెనుకకుమరలనర కట్టినే నిలిచియుండెను. మరియొక సమయమందీ యుద్యోగి ఇట్టి ధయిర్యమును జూపుటయే గాక తనక్రిందకుండు ఆశ్వికదళముల వై శత్రువులు తర పరుపరలుగ గుండ్లవర్షము గురిపించునపు డతడు మంచికాంతమును కార్యనిజేచ నాశక్తియు ప్రకటించెను.

లెఫ్టినెంట్ బి. హెచ్చిసింగుగారు:— దెబ్బలు తగిలిన వారికి కట్టున కట్టు ఆసుపత్రి కిరకు యజమానిగ నుండునపుడు శత్రువు లొక్కపెట్టున మీదపడిరి. సమయము చాల భయభాముగ నుండెను. ఆసమయమున గితకు వైర్యమును బోవాడక దెబ్బలు తగిలినవారు నందఱికి వెంటనే నుపచారము చేయుచువచ్చిరి.

కెప్టను లెర్నను వీడనుగారు:— శత్రువులమీదికి పటాల ములను నడపించునపు డిత డసాధారణకాంతియు మహానిశ్చలతయును వ్యక్తపరచెను.

లెఫ్టినెంట్ మెజర్ జి. ఆల్బరు:— శత్రువులు మహాభయంకరముగ తుపాకులను గాల్పుచుండినను పిరుదిన యక ఇతడు వివిధ పదేశముల కొలకలను, అనుమోలలను పరిక్షించి అమూల్యముల భోగ్యులను గ్రహించెను.

లెఫ్టినెంట్ జె. ఎం. క్లయిపుగారు:— ఇక డత్యంత స్థానా సముఖ ధయిర్యమును జూపి శత్రువులు ప్రతియుద్ధము నొనరింప జేసిన ప్రయత్నముల నన్నిటి భగ్గుము చేసెను.

సెకండు లెఫ్టినెంట్ బి. సి క్రిష్ణము:— శత్రువుల వశమం డుండిన మంకిరము నెదిరించునపు డిత డొక నైసికుని బుజమునెక్కి ఎముటిగోడను సంగ్రహించుచుండిన శత్రువులపై తుపాకులను గాల్పి లాపలికి దుమికి తన అనుచరులను దీసి కొని పోయెను.

నుజేదారు డి. ఎస్. వుండేర్:— రెండుదినముల నుం డియు శత్రువులతో బోరిపోలి యలసియుండిన వైర్యమునో నిత డసమానవైర్యమున శత్రువులను నిలవరించెను.

లెఫ్టినెంట్ జి. ఎం. హెచ్చిపుగారు ఇక దెబ్బలు పడి ధైర్యముతో కార్యమును సాధించుచుండెను. కప్తాన ఎల్. డబ్లియు. హూజిను— శత్రువు లతివారుజనుగ నెదిరింపగా నిత డసహన వైర్యములతో తన దళమును నడపించెను. సెకండు లెఫ్టినెంట్ ఎడ్వర్డు హంప్రీసుగారు నట్లనే అసమాన వైర్యమును జూపిరి.

వైద్యోద్యోగి లెఫ్టినెంట్ ఆర్. ఎస్. కపాడియూగారు వారుజ యుద్ధసమయముందు దెబ్బలు తగిలినవారు నందఱికి జాగరూకతతో సంరక్షించి అనేక మంది ప్రాణములను గాపాడిరి

లెఫ్టినెంట్ మార్క్ యరుగారు: ఇతను బుజమున తుపాకి గుండు జొచ్చియుండినను కంఠముపై దెబ్బతగిలి యున్న చలింపక నట్లనేనిలిదిరి. పిచ్చుట కాలిములులలో గూడ నొక గుండు జొచ్చెను. మొదటి నుండియు నత డత్యంత ధయిర్య హసాసముల జూపెను.

లెఫ్టినెంట్ ఇ. పి. మేజిటోను, లెఫ్టినెంట్ ఆర్. జి. హంటు, రెస్సెల్టూరు మున్షివారభాగ, లెఫ్టినెంట్ ఎ. ఆర్. వై. లెఫ్టినెంట్ సి. హెచ్. ఫిలిప్సు, లెఫ్టినెంట్ సి. కె. టెన్టెరు, కప్తాన రాంపు టిల్లీ, లెఫ్టినెంట్ జె. డి. ట్యింఛెనో, లెఫ్టినెంట్ డబ్లియు హెచ్చి యంగు గారలు నిట్లనే అసామాన్యవైర్యమును కార్యమును జూపి మిలిటరీ క్రాసులకు బొందిరి.

ప్రాము

రమ్యా సయస్య.

లండను, జనవరి 22:— సంధిసభలో రుమ్మెకుగూర్చిన చర్చ మరల జరిగినది. చిల్లకుగారొక నూచనను చేసిరి. దానిని మధ్యాహ్నము చర్చించెదరు.

చిల్లకుగారి నూచన నంగీకరించుట

లండను, జనవరి 22:— సంధిసభ వారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— మిత్రమండలి ప్రభుత్వమును రక్షాకు సహాయ మొనరింప బ్రయత్నింపవలయునే గాని దాని అంతరంగికకల హాలు నూతనగాని దేశీయవ్యవహారములందు ప్రజేతము గలిగిం చుకొనకూడదని ప్రెసిడెంటు చిల్లకుగారు చెప్పిన నూత్రము వైరుభిభుత్వముల ప్రతినిధులు నంగీకరించి రుమ్మతో నిష్పాదు సభ్యులు నెజువలయునగాని శత్రుత్వమును బూనవలదని యు దేశమునందు కాంతిసంస్థాపనార్థము సహాయ మొనరింప వలయును. చిల్ల వోద్యమమును వారంగీకరించిరి. ప్రతి చిల్ల వ సంఘముల జూచుచు నూతకుండ రాదనియు, రుమ్మయందట్లు కలహములు వ్యాపించుచుండ ప్రపంచమునకు కాంతి గలుగనేరడుగావున నీయహింసచుస్థితి లో నీయైదుమహాప్రభుత్వములకు ఉదారస్వభావముతో తగిన సహాయము మొనరింపవలయును. ఈయుద్దేశముతో “నీచేరయోయం దధికారమును “వెలాయం” బ్రయత్నించు నిధుముల నన్నిటిని వారాహ్వానించిరి.

నూత్రజీలందు

నూత్రజీలందు సేవలో నష్టము. లండను, జనవరి 22:— యుద్ధమున 16500 మంది చని పోయిరి. 45 గురు పట్టురడిరి. 41,897 మందికి గాయములు తగిలినవి.

## Peace Conference.

(Reuter's Agency)

### Great Britain

#### Sir S. P. Sinha's Appointment.

##### Eulogistic British Comments.

##### Mr. Basu's Message to Premier.

LONDON, January 14.—The Rt. Hon'ble Mr. Bupendranath Basu has telegraphed to the Premier:—"All India rejoices and thanks you for Sir S. P. Sinha's appointment. You have appealed to the imagination of India and done what the greatest Moghul Emperor Akbar did in the sixteenth century. I join my personal thanks."

##### "Lord Sinha of Calcutta."

The "Times" says:—"The question of Sir S. P. Sinha's title is being discussed. Lord Sinha of Calcutta is favoured."

##### A Generous Tribute.

The "Daily Telegraph" says:—"Sir S. P. Sinha has all the qualifications necessary for an important position in the administration. He has not only done good work, but is much respected by all his acquaintances as a scholar and a jurist. His appointment, combined with a peerage, is a striking instance of imaginative insight into political conditions. The elevation of Sir S. P. Sinha to the peerage is a fresh example of the honesty and liberal character of our policy regarding India. By making an Indian Under-Secretary for India, we prove beyond doubt our generous ambition to promote everywhere the future welfare of India."

### The Warden of the Marches.

#### Sir G. Ross Keppel Retires.

LONDON, January 15.—Sir George Ross Keppel, who has been appointed member of the Council of India, will take up office in spring on retiring from his present appointment as Chief Commissioner and Agent to the Governor-General of the North-West Frontier Province where he will be succeeded by Sir Alfred Grant.

### A. M. S. Pay.

#### New Rules.

LONDON, January 15.—Mr. Montagu has approved of the following revised rates of leave pay which will operate as from the 1st January for officers of the Indian Army and the Indian Medical Service who are granted leave out of India:—In case of the Indian Army, £200 annually on appointment, after which a progressive increase of £50 after completion of every three years' service until £650 is reached after twenty-seven completed years. A maximum of £700 will be reached after 29 years.

In the case of the Indian Medical Service £300 annually one appointment, a £50 increase after completion of every three years' service and a maximum of £700 after 24 years.

### Declaration of Independence.

#### Sinn Feinism Rampant.

LONDON, January 21.—The Sinn Fein Constituent Assembly opened at the Mansion House in Dublin this afternoon. Members were loudly cheered by the public. The feature of the proceedings was the reading of the Declaration of National Independence, notifying the establishment of an Irish Republic and demanding the evacuation of Ireland by the English garrison.

### Engineer's Strike.

#### Serious Trouble.

#### Movement Spreading.

LONDON, January 21.—A wave of Labour unrest is at present passing over the country involving miners, engineers, boiler-makers and many kindred trades. The concession of forty seven hour week in the engineering trades has been causing much friction in which connection 15,000 men in London alone are striking. The men complain of stoppage of a number of recognised privileges, including breakfast and tea at intervals, and a few minutes grace on arriving at work. The members of the Unions concerned met the London District Employers yesterday and declared that the trouble was well in hand. On the other hand the men threaten a general strike if they do not receive satisfaction. Many thousands of shipbuilding engineers in various parts of the country are involved in a breakfast strike, while the South Wales Steelworkers and several hundred engineers and allied trade, at Lowestoft have struck in sympathy.

### An 8-Hour Day.

LONDON, January 21.—A meeting of the Parliamentary Committee of the Traders' Union Congress and the representatives of the American Federation of Labour in London yesterday decided to reconstitute the Labour International on a Trades Union basis. The Labour unrest in Britain is mainly due to complaints that the abolition of old customs like the short interval for refreshment has not been abated. Twenty thousand Engineers and electricians are still on strike in London and 40,000 are idle in Yorkshire, where 150,000 colliers threaten to strike unless employers recognize the time allowance for food. An unofficial general strike to enforce a forty-hours week is threatened in Scotland. Thousands of ship repairers on the north-east coast have ceased work. The meeting of railwaymen's delegates in London last night threatened a national stoppage unless an eight-hour day was immediately enforced and other grievances removed.

### The New Secretary.

LONDON, January 22.—Mr. Ian Macpherson, the newly appointed Chief Secretary for Ireland, conferred in Dublin with the Lord-Lieutenant, the Commander-in-Chief and the Law Officers. The Sinn Fein Assembly has decided that the Irish Independent Ministry shall consist of a President and four executive officers, namely Finance, Home Affairs, Foreign Affairs and National Defence.

### Overland Casualties.

LONDON, January 22.—The "Times" learns from (New Zealand) that casualties during the War to New Zealand troops amount to 57,932 including 16,560 killed and only 45 prisoners.

### Britain's Important Part.

#### Some Interesting Revelations.

LONDON, January 22.—The "Gazette" contains a despatch from General Milne describing the important part the British played in the offensive last September against the Bulgarians between Lake Doiran and the Vardar. The British fought sanguinary battles on the 18th and 19th September suffering and inflicting severe losses in assaults on the dominating and elaborately fortified heights of P. Ridge and Grande Couronne. These battles served their object, which was to pin down Bulgarian reserves so that they were not available to oppose the great Franco-Serbian attack which burst through and led to the utter defeat of the enemy. The despatch incidentally mentions that, when the news of the armistice with Turkey was received, General Milne was actually on the River Maritza ready to occupy Adrianople, while the first Hellenic Corps was echeloned between Kavalla and Drama ready to participate in a general advance on Constantinople.

### Railway Troubles Settled.

LONDON, January 22.—It is understood that the Railway Executive Committee has arranged for the establishment of an eight-hour day for railway men as from the 1st February.

### France

#### Plenary Conference Discusses League of Nations.

LONDON, January 21.—The communique adds that the plenary conference, on January 25th, will discuss the League of Nations on the basis of Mr. Lloyd George's proposals.

### Mr. Wilson's Proposal Accepted.

#### There should be no Interference in Russia's Internal Concerns.

LONDON, January 22.—The Peace Conference communique says:—"Representatives of the five Great Powers have approved Mr. Wilson's proposal which emphasises that the sole desire of the associated Governments is to help the Russians and not to interfere in their internal concerns. It reiterates the power's friendliness, not enmity, towards Russia and declares that their wish was to alleviate the present conditions and assist in the restoration of order."

#### Russian Revolution Recognised.

It unreservedly recognises the revolution and proclaims that there is

#### No Intention to Counteract the Counter-Revolutionary Bodies

and it recognises the impossibility of Europe and the world being at peace while that does not exist in Russia. The associated Governments recognise and accept it as their duty therefore to serve Russia in this great matter as generously, unselfishly, thoughtfully and ungrudgingly as they would serve every other friend and ally and they are ready to render this service in any way that is most acceptable to Russia. In this spirit and with this purpose, they invite every organised group, now exercising or attempting to exercise authority or military control in Siberia or within the prewar boundaries of European Russia except Finland, to send

Three Representatives For Each Such Group to Princes island in the sea of Marmora, where they will be met by the representatives of the Associated Powers, provided that a truce meantime is proclaimed among the parties invited and provided that all armed forces, sent against the people or territory outside the prewar European Russia, or Finland, or any where where autonomous action is contemplated under Mr. Wilson's Fourteen points, are meanwhile withdrawn. The object of the meeting of the aforementioned representatives is to ascertain Russian wishes and arrive at an understanding, whereby Russia can work out her own purposes and happy co-operative relations between Russia and other world peoples be established. A prompt reply is requested. It is stated that the allies will facilitate the journey of the representatives across Black Sea and will expect all parties to give similar facilities. The representatives are expected at the appointed place on February 15th.

### Lord Robert Cecil on League of Nations

LONDON, January 22.—Lord Robert Cecil, head of the League of Nations section of the British delegation, conversing with the British journalists said: He considered that the world had not yet reached the stage at which an absolutely rigid system for preservation of international peace could be organised. Even an international tribunal with absolutely binding powers was at present unworkable. He foresaw the creation of a council in which, as in labour disputes, influence and conciliation would be the main strength of peacemakers. Such a body should possess sufficient internationally guaranteed power to be able to prevent surprise declarations of war and compel disputants to accept delay in order that a peaceful solution might be propounded.

### Constitution of the Council of League.

Referring to the constitution of a council of league, he considered that it should comprise representatives of the great nations, not diplomats, but influential members of each Government sitting regularly. No treaties should be passed unless conforming with the league rules. He pointed out that certain international organisations already existed, such as posts and telegraphs and pre-war Danube commission, Rhine convention and even international labour organisation. It would easily be seen that certain waterways and towns would henceforth have to be internationally controlled and free access to inland states guaranteed. Certain nations would be strongly interested in having free access to Salonik and the very important case war Dardanelles and Bosphorus. These examples of necessary international agency led naturally to a new international organisation whose object would be the welfare of the nations of the world.

### Russia

#### The Paderewski Movement.

##### German Attitude.

LONDON, January 22.—AMSTERDAM.—According to a Berlin message, a British note dated January 8th requested the German Government to refrain from provoking the Poles in East Prussia, West Prussia, Posen and Silesia. It is pointed out that the Peace Conference, in deciding the future of the Eastern Frontiers, will be influenced by the German capacity to govern districts of mixed populations. The German Government replied declaring that it had done everything possible to redress Polish grievances and accusing the Poles of provoking the Germans. Referring especially to the actions of the Paderewski and Colonel Waza in Posen, the German Government reply states that the upheaval in that province forced it to take military measures to restore order.

LONDON, January 22.—A "communique" from Paris states that the Supreme War Council considered the Polish question and after consultation with Marshal Foch decided to send two delegates, one military and one civilian, to Poland immediately.

### Trouble in Finland.

LONDON, January 22.—STOCKHOLM.—A message from Helsingfors states that Russian Red guards are attacking and pillaging on the Finnish frontier.

LONDON, January 22.—The Ministers have resumed their examination of the Russian question. President Wilson read a proposal which will be discussed this afternoon.

### China

#### Hongkong Legislature.

##### Demand for Concessions.

LONDON, January 15.—A telegram from Hongkong dated the 9th says:—"A crowded public meeting unanimously resolved to telegraph to the Secretary of State for the Colonies asking that the unofficial members of the Legislative Council be increased to nine, giving the Council a majority of one unofficial member."

### Portugal

#### New Situation.

##### A State of Chaos.

LONDON, January 22.—A statement published in the "Daily Chronicle" on behalf of Dom Manuel says that the assassination of Senator Pass created a new situation, reducing the country to a state of chaos. Hence Dom Manuel did not expect his supporters to be bound by the wish he expressed to them at the outbreak of the war to refrain from any movement in his favour. Dom Manuel is in no way privy to the present movement, but knows certain leaders and has confidence in them. As regards himself he is absolutely at the service of his people and if they call upon him he is prepared to go immediately.

#### Order Restored.

LONDON, January 22.—LISBON.—The city is quiet. The Cabinet has taken energetic measures to maintain order throughout the country. The troops, sailors and police support the Government. A strict blockade of Oporto has been ordered.

### Germany

#### Humoured Bolshevik Invasion.

LONDON, January 20.—AMSTERDAM.—A Koenigsberg message states that the reports that armies of millions of Bolsheviks are marching on Germany are exaggerated. The line of Riga-Dvinsk-Vilna has been crossed by no more than 50,000 Bolshevik troops.

### German Republics Federation.

LONDON, January 22.—It is announced from Berlin that Germany will be divided into a Federation of eight Republics headed by Greater Berlin with a population of ten millions, the others being Prussia, Silesia, Brandenburg, Lower Saxony, Westphalia, Hesse and Rhineland. A Federal State of German-Austria will also be established.



C. P. Provincial Congress Committee.

At a public meeting held this evening in the Town Hall under the auspices of the Central Provinces Provincial Congress Committee, Provincial Association, Home Rule League and Graduate Association Mr. Akbar, pleader presiding, resolutions: (1) expressing profound regret at the death of Prince Raja and offering respectful and sincere condolence to Their Imperial Majesties, (2) demanding application of principle of self determination to India and admission of Messrs. Tilak, Gandhi and Hazrat Imam as people's representatives to the Paris Conference at Paris, (3) seconding with support to the Congress resolution regarding grant of full responsible government and full responsible Provincial governments to Central Provinces and Berar and (4) urging that Central Provinces and Berar should be placed on equal footing with other provinces while granting reforms, were proposed and carried unanimously.

Bureau Chamber of Commerce.  
 Supports Bureau Reform Scheme.

The Bureau Chamber of Commerce to-day considered the Bureau reform scheme which it is prepared to support generally. The Chamber suggested that British commercial interests are so large and diverse that at least two members of the Legislative Assembly should be elected by the Chamber.

in its opinion is the form of local self-government which should be strengthened either by an official with thorough knowledge of Borneo or by a specially appointed Local Self Government Commission similar to the development commission. The Chamber also opposed port fund being administered by Local Government Board as Port Fund is practically an Imperial fund.

The only new proposal was by Sir Arthur Binning who moved that in view of the diverse and conflicting opinions on the scheme and as little real progress is made out by dried resolutions passed at public meetings, the Chamber suggests to His Honour the Lieutenant Governor the desirability of holding a conference at which senior officials and representatives of those interested including the Chamber and the European Association should meet and endeavour to arrive at a definite understanding and agreement as to a definite scheme. This was discussed at some length and eventually a motion was carried to hold Sir Arthur Binning's proposals in abeyance until the result of Sir Reginald Cradock's visit to Delhi was known.

Several speakers opposed the idea of a conference on the ground that the real mind of the Burmese people would not be represented by the platform orators, who would be invited and that the senior officials could not be trusted preferring to leave the interests of the Chamber and the British community generally in the hands of the Lieutenant-Governor. Sir Arthur Binning expressed his belief that such a conference would be held in any case and that the criticisms at Burmese meetings had created a wrong impression. He thought that some of the suggestions made at both European and Burmese meetings could be incorporated in the scheme without altering its character, and as regards others the Government could show why they were unworkable.

354 west Indian Negro who claims to be a brother of Samlingford, the Malaya boxer, is in Rangoon just now and offers through the "Rangoon Times" to meet any boxer in Burma or India for eleven stone or upwards. Another boxer, Bittig, formerly of Millwall athletic from Eboli (Guin, London, is also prepared to meet an opponent at nine stone stone to ten stone seven and another performer can go into the ring at eight stone.

An Indian cloth merchant by the name Pitchay has been fined Rs. 1,500 for keeping a house for drawing a lottery not authorized by the Government. Copies of a scheme run in Madras were found in the house identical with Pitchay's. The method being to obtain 500 subscribers at Rs. 2 per month to draw a prize of Rs. 100 monthly, to loan the capital at one per cent per month and at the end of the period to return the money to the subscribers, prize winners receiving all their subscriptions back and being exempted from further payment. The Magistrate thought that as Pitchay was to have the whole management of the funds and might have had speculations he would be unable to meet the claims and the temptation to abscond would be very great. The accused said he closed the lottery when he was told it was illegal and returned the money to all who asked for it.

Only nine deaths were reported on Wednesday from influenza. Total number of deaths for the week was 91 while 26 deaths are ascribed to respiratory causes.

The rice market was steady to-day big mills finding buyers at Rs. 325 for January, while for previous two days buyers would not pay Rs. 322-8. The prices were at Rs. 322-8, to Rs. 323 for January, three months Rs. 325, small mills Rs. 340 and 342-8, meadow Rs. 346, special quality Rs. 358 paddy is steady at Rs. 123 rail and at Rs. 125 boat. Ample tannage is said to be available and considerable business was done.

A meeting of the Indian citizens of Rangoon will be held on Friday afternoon to discuss the Reform scheme.

## Famine in Ahmedabad.

A largely attended public meeting was held here yesterday under the chairmanship of Dr. Variprasad V. Desai to consider the ever increasing prices of foodstuffs. Feeling ran high and speeches were gloomy. Resolutions were passed declaring that the poor and middle classes were unable to support themselves with food at the present rates so that the situation has become unbearable, that in the belief of the meeting the present high prices were due to Government food control as well as to famine conditions, that the situation would be relieved if facilities were given for transporting grain from one part of the country to another and if steamer freights from Burma and other countries were lowered, and that the Bombay Government and the Government of India be requested to move in such a way as would cheapen grain as much as possible.

## Australian Air Route.

MELBOURNE.—The Commonwealth Government has sanctioned the formation of a company to survey the aerial route between Australia and the East.

## Floods in Cairo.

CAIRO.—Egypt is deluged with rain, Cairo and the environs are converted into lakes and hundreds of Arab dwellings have collapsed. Business is paralysed. The loss of life is small.

Constantinople an International Territory.

PARIS.—The "Temps" considers that Constantinople and the Straits must become an international territory. The paper attaches great significance to the fact that the general commanding the Allies has taken over policing and sanitation of Constantinople owing to disorder and submits that Constantinople must not be allowed to revert to its former state.

Messrs. Aga Khan, Abbas Ali Baig, Amir Ali, A. Yusuf Ali, A. S. Anik, M. H. Ispahani and a number of other Moslems in a letter to Mr. Balfour protest against irresponsible suggestions that Constantinople should be handed over to a christian state or internationalized. They point out that this directly conflicts with the principle of nationality and would cause grave dissatisfaction among Musulmans all over the world. They affirm that Constantinople is now in all essentials a moslem city and the signatories are confident that no racial or religious prejudices will be allowed to impair the trust of the Moslem nations in good faith of the allies and that settlement of this momentous world problem will be based on principles of justice and equity and national unity laid down by Mr. Lloyd George and Mr. Wilson. From the northern borders of Syria proper to Aegean and Black sea along, with the southern littoral, as far as the frontiers of Azerdaijan, a population of roughly twenty millions is in some districts exclusively and in others preponderantly of Turkish races and moslem faith. The population of Thrace is also preponderantly Turkish. The whole of this territory, with Constantinople as capital, should be left in the hands of the Turkish nation in accordance with the recent declaration of the premier. The signatories at present express no opinion with regard to other provinces of Turkey, but urge that whatever may be the ultimate settlement of the Armenian question the rights of interests of large Mosulman population in Armenia should be safeguarded. They should be protected from persecution and at least be placed on equal footing with non-moslem population.

Two constables escorting a cart containing Gelignite in Tipperary were shot dead by masked men who leaped over a fence and shouted hands up and then fired. They stripped the bodies of rifles and ammunition and drove off in a cart and disappeared.

The Sinn Fein Parliament in secret session yesterday appointed a Premier and four Ministers. The names have not been disclosed.

LONDON, January 22.  
Amsterdam.—The following are the results of German elections as far as they were known on Tuesday afternoon. Christian national people's party 57 seats, German people's party 14, German democrats 58, Majority Socialists 132, Independent Socialists 22.

A telegram from Constantinople says British and the French have taken over the administration of Turkish railways, including Baghdad railway.

A telegram from Lisbon dated 21st. says. - It is officially stated that only three divisions of the army, namely Oporto, Brags and Vizeu support the monarchists. The remaining seventeen divisions are faithful to the republic.

Subscriptions to national war bonds issue which closed on January 18th exceeded sixteen hundred millions.

The ministry of labour is drawing attention to the difficulties which have arisen in connection with the forty-seven hours agreement in engineering and ship-building trades and has arranged conferences between employers federations and trade unions with a view to settlement.

An Athens message from Constantinople says that Kiamil Pasha, commanding third army, has been arrested on a charge of massacring the Greeks and Armenians.

PARIS.—Communique says.—The powers have decided to send a commission consisting of two representatives, one civilian and one military, to Prince's Island to meet the Russian envoys. A similar mission will go to Danzig to meet the Poles.

The plenary session of the conference will be held on 25th to discuss the League of Nations. Mr. Lloyd George will submit a proposal consisting of a few short clauses in general terms. Then Mr. Wilson will submit his plan drafted after conversations with Messrs Leon Bourgeois, Lord Robert Cecil and Smuts all of whom will probably speak. Finally a special league of nations committee will be appointed to study the question thoroughly. The conference will also appoint an indemnities committee to determine the amount of damage Germany has done, the amount of indemnities to be paid by Germany and to define a possible method of payment.

While the decision of conference regarding Russia is welcomed in Britain as raising the whole problem to a lofty plane and as a noble example of the conference's impartiality, some doubt is expressed whether the plan will not antagonise various anti-Bolshevik Governments in Russia. The French newspapers generally condemn the decision as far as it applies to Bolsheviks.

A telegram from Warsaw says: It transpires that the recent report of attempted assassination of M. Paderewski is baseless.

UN-CORRECTED.  
Scarcity of Foodstuff.

Scarcity of foodstuff and fodder is becoming increasingly acute in Kathiawar. At the invitation of Lt. Col. Wood, special Famine officer, representatives of various Native States in Kathiawar met at Rajkot to consider the situation as the distress had spread all over the Province. A central working committee with headquarters at Rajkot was appointed to coordinate the efforts of the district relief committees. The fodder scarcity is particularly acute in Bhavnagar, the local Pinjrapole being over full. Mahajans are sending one thousand heads of cattle to Bulsar and have made earnest appeal for funds for protection of cows under their charge.

దక్షిణదేశమునందు స్థిరావాస మేర్పడుచుకొనిన హిందూ  
స్థానిలనుగురించి ఉత్తరార్కాతజిల్లా గుప్తునుండి ఆర్.  
బాలాజీసింగుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-వీరు తరచుకొలు.  
చాలకాలమునకు ముందు యాత్రీకులుగను, వీరభటులుగను  
దక్షిణదేశమునకు వచ్చినవారలు. అప్పటికాలమందు  
వీరియందు నెలకొల్పబడియున్న ఆర్యసద్గుణ సంపత్తి  
వాతీకాత్యుల మెప్పుడదనెను. కాలక్రమమున వాతీక్షిర  
సౌరంధ్రమయ్యెను. దీనికి ముఖ్యకారణము నీరీయం దంతు  
రించి యుండిన వీరాదేశమునే ప్రధానముగా నెంచి, నాగ  
రికతాభివృద్ధి కల్యాణకళ్యేకమును విద్యాభ్యాసమును నిరసించు  
టయేమని నాడుకొనుచున్నది. ఇది వీరియందలి గల గొప్ప  
లొటు. దక్షిణదేశమునకుల ఆంధ్ర, ద్రవిడ కర్నాటక దేశ  
ములన్నిటను వీరు నివాసము తేర్చుచుకొని యున్నారు.  
పూర్వపు పదవిని విడిచి యుప్పును వీకి లభించు దరిను  
శివాయ, సోలీను బహుళోతు, ఆఫీసు జవాబు యువోగముల  
తో తనివి నుండి యున్నారు. వాతీయ జీవనాధారములు,  
కొంగుజిరములగు శివబివృత్తులయందుగాని, కావ్యరచనాది  
కళా విద్యలయందుగాని, వాణిజ్య వ్యాపారాది కరిత్రముల  
యందుగాని, రాజకీయ ప్యహరములందుగాని వీరి ప్రఖ్యాతి  
చాల తక్కువగ నున్నది. వాతీయోద్ధారణ భావము బలవతు  
యందు నిక్కాలమున స్వకాత్యుద్ధరణమునిమిత్త మచ్చటచ్చ  
ట సంఘము తేర్చుచది అభివృద్ధి గాంచుట వీరి కసాధ్యమా?  
నుమారియగడేడ్డ క్రితము మన సోదరు లాగ్నిశురుడు గూడ  
రాజపుత్ర సభయొకటి నేర్పరచి యీమధ్య్ని తొలగించు బ్రతు  
త్తు పడలేదా? మన నేత లెచ్చట యున్నారు. ముందటికి రరదు.  
దక్షిణదేశ మందెల్లడల నమితుల నేర్పరచి,  
మదరాసు, బెంగళూరు, నేపారు పునత్రములుండు కొదాని  
యందు ప్రధానములైన నెలకొల్పి వాతీయ భావములను పున  
రుద్ధరణ గావించుకొనుటకు ప్రయత్న పడుదు. ఇట్టి సమయము.  
త్యరపడి మేల్కొనకున్నచో ప్రాప్తిహీనులై అతి పారు  
లగుదురు.



విల్లండు

విల్లండునాడు స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించుట.

లండను, జనవరి 21.—నేడు మధ్యాహ్నము మాన్యు మందిరమున నీ ప్రభుత్వము ప్రకటించుట జరిగినది. ప్రేక్షకులు సభ్యులకు ఘనముగా స్వాగతము నిచ్చిరి. విల్లండు రిపబ్లికన్ నేతృవచితిమి. విల్లండునుండి ఇంగ్లీషు సేన వెడలిపోవలెను. ప్రకటనను బట్టి చూడవలెను. నీ ప్రభుత్వమును అధ్యక్షుడును నలుగురు కార్యనిర్వాహకాధ్యక్షులును నుండును. ఆర్థిక, శాంతి, విద్య, ప్రశాంతి, శాఖలలో నొక్కొక్క మంత్రి ఒక్కొక్క శాఖను చూడును. విల్లండునకు క్రొత్తగా బ్రిటిషుమంత్రివర్గమువారిచే నియమింపబడిన ప్రభావోన్మోగి డబ్లినులో లార్డు లెఫ్టనెంటు, కమాండరు చీఫ్, ప్రభుత్వస్వామి నాది మున్నగువారితో నాలుగింపెను.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియా విమానమార్గము

మెల్బోర్ను, జనవరి 22.—ఆస్ట్రేలియానుండి ప్యాన్జీ కేములకు విమానమార్గము నేర్పరుచుట కొక సంఘము నేర్పరుచుట కాస్ట్రేలియా దొరతనమువారి ననుమతించిరి.

కజుప్రు

కెయిరాలో వరదలు.

కెయిరో, జనవరి 18.—ఈజిప్టులో వర్షాధిక్యము వలన వరదలు వచ్చినవి. కెయిరోయును పరిసర ప్రదేశములు సరోవరములైపోయినవి. అరబ్బులయిండ్లు వందలకొలది కూలిపోయినవి. పసిపంటలు నిలచిపోయినవి. ప్రాణనష్టము స్వల్పము.

పోర్చుగలు

పోర్చుగలులో విప్లవము.

లండను, జనవరి 22.—సెనెటరు పీనుగారిని చాత్యు చేయుటతో జేతమున నక్రమస్థితి ఏర్పడినది. అందువలన మాన్యురాజుగారి కొరతకు వారిపక్షమువారెవరును బద్ధులగుటలేదు. మాన్యురాజుగారి రాజ్యసంపాదనము నిమిత్తమెట్టి విప్లవమును కలిగింపబడని యుద్ధారంభముననే వారు తమ పక్షమువారి కందరికిని తెలియజేసిరి. ప్రస్తుతము కలిగిన ఈ విప్లవముతో రాజుగారికి సంబంధ మేమియును లేదుగాని వారు కొంతమంది నాయకులను బాగుగా తెలియున్నారు. అనాయకులయందు గాఢవిశ్వాసమును కలిగియున్నారు. ప్రజల యిష్టానుసారముగా జరుపుటకు వారెప్పుడును సంసిద్ధులుగానున్నారు. ప్రజలకొరతతో మెట్టనే జేతమునకు వెళ్లుటకు గూడ వారు సంసిద్ధులని డాము మాన్యురాజుగారి పక్షమున డెయిలీ క్రానికల్ పత్రికాయందు ప్రకటించబడినది.

కాంతి కలుగుట.

నగరమున కాంతము కలిగినది. మంత్రివర్గమువారు మంచి కట్టుదిట్టములను చేసిరి. నేన నాకాదళము పోలీసుదళమునగూడ దొరతనమువారి పక్షమున నున్నవి. ఒకానొక వాకానొక ధము నేర్పరుచు నాజ్ఞాపించిరి.

బాల్కను

బాల్కను అవస్థాందనము.

బెల్గియన్ ఘనకార్యము.

లండను, జనవరి 22.—తేజోదోరేయున వర్ధాననకుల మధ్య క్రిందటి సంవత్సరము పెట్టుబడు సెలలో బల్గేరియను లొంగిందియ అవస్థాందనమున బ్రిటిషువారు చాలవరకు పని చేసిరి. పెట్టుబడు 18,19 తేలులను బ్రిటిషువారు ప్రకటించియు నులగు యుద్ధముల నొనరించిరి. పి. రిడ్డి, గ్రాండ్కోకోను శిఖరముల నాక్రమించుకొనునపుడు వారి కపారనష్టములు గలిగినవి. అయినను శత్రువులకు వారంతకంటె పెక్కుడు నష్టములను గలిగించిరి. బ్రిటిషు వైస్రములు బల్గేరియను మూలబలముల క్రింది కణగ్రక్క నుద్దేశించినది. వారి యుద్దేశము ఫలించెను. అట్లుజేయుచుట తగిన కారణము గలదు. ప్రాంకో స్పేషును అవస్థాందనమును వీరు శత్రువులకు పోడ్పడకుండ నణగగ్రక్కవలయు నని బ్రిటిషువారి యుద్దేశము. అదిసఫలమై శత్రువులు పూర్తిగ పరాభవ మొందిరి. తుర్క్లీలో తాత్కాలికసంధి నొనరించు సమయమున జనరలు మిల్లీగారు ఆఫ్రియానోపియ నాక్రమించుకొన నిర్ధయము మూట్టినదిని చాటుచుండిరి. మరియు నాసమయమున హెల్లెనుల ప్రభువదళము కాల్లాడ్రామాల మధ్యకుండు ప్రదేశమున జేరికాస్పాటిసోపిలమిద పడుటకు నిర్ధయగ నుండెను.

జర్మనీ

జర్మను రాష్ట్రాధికారులము.

అంస్టరుడం, జనవరి 21.—చిన్న రాష్ట్రముల వార ప్రభుత్వమున ఆస్ట్రీయాతో కలయింపబడినందున నాక్రమించుచున్నారని ఆచేశములనా రాజ్యపరిశి. ఆంక్షమును సుంధిసభవారే నిర్ధారణ చేయవలెను. అంతవరకు జర్మనీకు రిపబ్లికన్ బాహిమియా, మొరాయియా, ఆస్ట్రీయా, సైలీషియాను సహజముగా నుండవలెను నని బ్రిటిషుకొరతనమువారు తెలిపిరి.

జర్మను ఆంతరంగిక కలహము.

లండను, జనవరి 22.—కొయిరిగ్సుబర్గునుండి ఇట్లాక సంక్షేమము వచ్చుచున్నది. లక్షలకొలది బోల్షివిస్టులు జర్మనీలోని కేసునున్నారను నుట ఆంధ్రము. లెగావ్విస్సు విల్నాలకు దాటినవైస్యములు 50 వేలకంటె నధికముగనుండువు.

జర్మనీ స్వల్పరాష్ట్రములుగ జేయుబడుట.

లండను, జనవరి 22.—బెర్లినునుండి ఇట్లు తెలియవచ్చెను:—జర్మనీతోకూడ క్రమప్రభుత్వరాష్ట్రములుగ విభజింపబడును. క్రేటరు బెర్లిను వాటికి మేటిరాష్ట్రముగ నుండును. ఆంగు కోటిమంది ప్రజలుండును తక్కినరాష్ట్రములలో ప్రహ్యు, బ్రెగెషియా, బ్రాండెబర్గు బోవరుకాలీరి, వెస్టు వాలియా, హెస్సీ రైన్లాండులు జర్మను ఆస్ట్రీయా సాంఘాతిక సామ్రాజ్య మేర్పరుపబడును.

రష్యా

ఫిన్లండును కలవరము.

లండను, జనవరి 22.—ఫిన్లండు సరిహద్దులో రష్యా రెండుగార్డులు దోచుకొనుచున్నారని హెస్సింగుఫర్గునుండి వార్త వచ్చినది.

ఫిన్లండు వలంటీరులు

లండను, జనవరి 22.—ఫిన్లండు వలంటీరులను హేమింగుఫర్గునుండి బ్రిటిషుయుద్ధవాళలలో రెజిమెంట్ గొనిపోయిరి ఫిన్లండునుండి ఆధికారులు తెలిపిరి.

పోలండు

పోలండు స్వాతంత్ర్యము.

అమెస్టరుడం, జనవరి 22.—ప్రహ్యలో తూర్పుపడ మరభాగములందును, పోసెకు సైలీషియాల యందును గల పోలండువారి నాక్రమణ కలిగింపబడుదు. జర్మనీలో వివిధ జాతుల ప్రజలుగల మండలములయందు జర్మనుల పరిపాలనకు బట్టి తూర్పు సరిహద్దుల భావిస్థితిని సుంధిసభవారు నిర్ధారణ చేసెదనని బ్రిటిషువారు 8-వ తేదీని జర్మనీ దొరతనమువారికి తంజివార్త నుపిరి. పోలండువారికిగల యిబ్బుడులన్నీటిని మేము తొలగించితిమి. పోలండువారే జర్మనులకు తొందర గలిగించుచున్నార. పోసెకులో వెడోవస్కి కల్లులు పెక్కు మున్నగువారు విప్లవమును ప్రారంభించినందున దాని నడండుటకు నేనలకు నియమింపవలసి కచ్చినదని జర్మనులు ప్రత్యుత్తర ముపిరి. ఉన్నతముగ్ధ సంఘమువారు పోలండు విషయమును చర్చించుమార్లు పోతు గారితో నాలుగింపి ఒక ప్రజావోద్యోగిని ఒక సైనికవోద్యోగిని పోలండుకు పంపుటకు నిర్ధారణ చేసిరి.

హంకాంగు

హంకాంగు ఛానెలసభ.

లండను, జనవరి 15.—సభలో అధికార సభ్యులసంఖ్య కంటె అసభికార సభ్యుల సంఖ్య హెచ్చుగా నుండుటకు 9 మంది అసభికార సభ్యుల నేర్పరుపవలెను. అధికారసభ్యులు 8 మందియున్నారు గాన నిల్లు చేయుటకుల అసభికారులలో నొక్కరు హెచ్చుగుడురని హంకాంగులో ప్రజలు సభచేసి అధినేతనముల మంత్రి కొరతలెనని తీర్మానించినది హంకాంగునుండి 9-వ తేదీని పంపబడిన తంజివార్తవలన తెలియుచున్నది.

పప్పుదీనులను హిందూజేతమునందలి ఆయాశ్రవుల కంపదలకుకొనవారు గాని వారి యేజుట్టుగాని తాముండు రాష్ట్రములందలి సినియజుట్టును దైత్యులగారి అంజు నొందవలయునని ఆహారపదార్థాధికారి ప్రకటించుచున్నాడు. విద్యుముల ఎగురుచి విషయమున గూడ నట్లునే ప్రకటించబడెను.

వృత్తాంతములు

(1)

సంస్కృతగణితకాలికము తర్కించు నిమిత్తము రంగు నునందలి భావతీ గుంటుండును నే దొక సభ నొనరింతురు.

బొంబాయి ఎలక్ట్రిక్రైల్లుట్రాములే కంపెనీయందలి పని వాండ్రుగో సెలవు గూ. 200 లకు మించనివారలకు జీతములను బట్టి నూటికి 5 మొదలు 15 రూప్యములవరకు జీతములు హెచ్చించబడును. ఆహారపదార్థముల విలువ ఇంకను పెరిగి పోవుచుండుటవలన నీవృద్ధి యొనగబడెను. జనవరి 1-వ తేదీ కుండియు నిల్లు హెచ్చించబడును.

నేడు ఫిల్మీ నగరమునకు రాజ్యపరిశిధి గారు బహు మానముల నొందుచువు క్రిందివారికి పి. వి. ఇ. లిరుద మొసగ బడును. డిలాఫానీ పిన్, స్వభావ గురునానుసింగు, బ్రిగేడియరు జనరలు బూపు, మేజరు జనరలు హెహీరు, బ్రిగేడియరు జనరలు సోయనీ, బ్రిగేడియరు జనరలు డ్రూప్, లెఫ్టినెంటు కర్నలు లీమె నూరీరు, మేజరు గిర్లెస్పీ గారలకు.

కంకనారాలో కాబూలీ లిరు కత్తులగ నేర్పడి కల హించుచుండిరి. ఒకపక్షమునందు 12 గురును, మరియొకపక్షమున 30 గురును ఉండిరి. ఒకకత్తువారిలోని మనిషి రెండవకత్తుయందలి ఒకయింటిలోనికి బోయెను. అంతకు రెండు కత్తులవారి కిని తీవ్రదగు పోరాటముజరిగెను. ఒకపక్షము వారిలో నిరువురకును, మరియొకపక్షము వారిలో నైదుగురుకును దెబ్బలు తగిలెను. దెబ్బలుతగిలినవారి నానుత్రుతికి గొనిపోవుమండ దారిలో నొకడు చరణించెను.

నిన్నటి ఉదయము కలకత్తా నగరమునందలి క్యాంపు లెల్ ఆనువ్రెయిందలి ఆరోగ్య, శాస్త్రీయ, జేతము మూలికల ప్రదర్శనమును తెలిపిరి. ఈ ప్రదర్శనమును 18-వ యావ ద్భారతీయ సబ్ అసిస్టెంటు కర్ణులు సభవారు నిర్వహించిరి. సభయు నిన్న నే యారంభమయ్యెను. సభ్యులు గవర్నరుగారి సహాయమునకు తమ కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. లెగామునందలి సబ్ అసిస్టెంటు కర్ణులు యుద్ధములో దెబ్బలు తగిలినవారి కత్యంతసహాయమును జేసినందులకు విశేష ఖగ ప్రకటించిరి.

తామర తైలము

తామర, తీట్, గజ్జి, మంచిమందు

డబ్బీ 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-8. 10-కి రూ. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చర్మముమీద గాని, మెండ్రుకలలో గాని, లోచర్మములో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టరచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు :—చురద, ఉంగరములరంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసికారుట, మెండ్రుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా తేలి కేరీరయంతట వ్యాపించి నిద్రపట్టి జల ఏర్పడును.

చికిత్స :—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన వైద్యము :—1. మందు లోచర్మములోనికి పోవు యును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పుగుల తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.

అన్నపూర్ణాంజనము డిపో, తింబు శైట్టివీధి, మదరాస్

దీనిని చూచువారికి! ఆనందముగలగజేసి నవ్వుపుట్టించును!!!

కెస్మిన్ క్రొత్తసంవత్సరమున రప్పింపబడిన గడియారము. దీనికి 5 సం॥ గారెంటీవ్ర మిశ్యుబడును. వీరిధర 3-12-0. మాయొక్క ప్రసిద్ధిపడని గడియారము గొప్పకంపెనీ వారివలన చేయబడినది. ఇది యితర కంపెనీలలో దొరకవు. ఈ గడియారమును ధంచుకొని బహుకృత్యమున పనులు జేసి నను చాలమారము పనులైతింక పొతుకునకుండి దుమికినను, నిలువదు. రైల్వేగంటకు సమముగా నకమును. చూచుటకు చాల నుండవలయును, కొరవయును దృఢముగాను వెండిరైల్వేగా నుండును. దీనిని ప్రతివారు 25 రూపాయలకు కిమ్మ త్తులదని ఖాశితముగా నుందిపుజేయుచును. ఈ గడియారమును కొన్నిగ రప్పించియున్నాము. త్వరపడినవారికి చిహ్నము. అంతల మార్గ 50 రూపాయలు ఇచ్చియు చిక్కును.

వలయునారు :—గ్లాడ్ వాచ్ అందుకో, నెం 26 మెక పేకేమీస్ట్రీ వీధి, సాహుకారిపేట మద్రాసు.

### రౌలటు సంఘనివేదికము.

#### ప్రభుత్వపు బిల్లు

(గతసంచిక శీవము)

13. నిందితుడుగాని, నిందితులలో నెవరైనాగాని ఏనాడైనా పరిశీలించబడిన కట్టకడకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చు హక్కు పొందినట్లుగానుపట్టుకొనుచున్నట్లును, తక్కిన అన్ని విషయములలోనూ ఈ హక్కు నిందితునికే యుండును.

కాని, ఒకనినితని సాక్షిగా పేర్కొని, పరిశీలించునట్లు మాత్రమున కట్టకడకు ప్రత్యుత్తరము సేసునట్లు అధికారము ప్రాసాదించబడునట్లు లభింపజేయుదు.

14. కోర్టువారిలో భేదాభిప్రాయములు పొడవవుచు, అది సంతృప్తికరము అభిప్రాయములను కేసు తీర్పు చెప్పవలెనని.

15. ఈ భాగమునబట్టి విచారణచేయునపుడు, నిందితుడు ఎట్టి నేరమునైనా చేసినది ధృవపరిచినయెడల, ఇందులకునిట్టి నెట్టిభాగము లేకుండు కోర్టువారికిని క్షమింపవచ్చును.

16. కోర్టువారిచే క్షమింపబడిన యెట్టివానిపై నైనను న్యాయసభ్యులకు క్షమను విధింపవచ్చును. దీనిని బలపరుచుటకు నేరము ప్రభుత్వ అవసరము లేదు.

17. కోర్టువారి తీర్పుపైని అప్పీలు లేదు. ఈ హక్కునుపట్టు (చట్టకడకు) నెట్టికాసము అన్నను, అది కోర్టువారి తీర్పుపైని అప్పీలుచేయుట కధికారము నిలిపివేసింది యొసంగబాలవు. ఈ తీర్పుపైని విచారణచేయుటకు గాని, 491 నెక్ష్ట ప్రకారము మొట్టమొత్తమున చేయుటకుగాని, కేసును ఒకకోర్టు నుండి మరొకకోర్టుకు మార్చుటకుగాని ప్రాకోర్టున కధికారము లేదు.

ఈ నెక్ష్టనులోని నిబంధనములు సభాయుక్తుడగు రాజప్రతినిధియొక్క గాని, యాకోర్టులోని 401, 402 నెక్ష్టనుల ప్రకారము ఈ ప్రభుత్వ చేయుటకు స్థానిక ప్రభుత్వము యొక్క గాని అధికారము తగ్గింపబడు.

18. (1) ఎ. ఒకవనమిచ్చుని స్టేటుమెంటు మేజిస్ట్రేటు చే రికార్డు చేయబడినప్పుడు, ఆ స్టేటుమెంటు చేసిన యాదని దీని చదువబడి, విశేషించబడి, ఆతనిచే సంకేతము చేయబడినప్పుడు, లేక

(2) ఆతని స్టేటుమెంటును కోర్టువారు రికార్డు చేసి, అట్టివానిని క్రాను ఎక్జామినేషను చేయవచ్చును,

ఆ స్టేటుమెంటు చేసిన యాతడు మరణించినగాని, కనబడక పోయినగాని, ఎవిడెన్సు నిచ్చుట కకర్హుడైనగాని, అట్టి ఆకర్హుని నిందితుని డేమాండ్ మే జరిగినని కోర్టువారికి తోచినయెడల, ఆ స్టేటుమెంటును కోర్టువారు ఎవిడెన్సుగా ప్రకాశపరచును.

ఇందులకు 1872 సంవత్సరపు ఎవిడెన్సు ఆక్టులోని ప్రతిభాగాముగ నన్ను నిబంధనములు రద్దు అగును.

(2) ఈ కోర్టులోని 512 నెక్ష్టను ప్రకారము కోర్టువారిచే రికార్డు చేయబడిన వాద్యాలము, ఈ నెక్ష్టనులలో తెలుపబడిన స్థితిగతులయందు నిందితునివిచారణయందు ఎవిడెన్సుగా ప్రకాశపరచును.

19. (1) కోర్టు అధ్యక్షుని నియోజనమును గూర్చియు, అధికారముగూర్చియు, నిందితుని విచారణయందుంటున్న కోర్టున కొక జడ్జి రాజ్యాలక్పోయినయెడల జేయవలసిన విధానము గూర్చియు;

(2) ఈ భాగమునందలి నియమములకు, నిందితుని విచారణకు ప్రార్థనగాని, తరువాతగాని అనుసరింపవలసిన విషయముల గూర్చియు.

ప్రధాన న్యాయమూర్తి నియమముల నేర్పరచుచుండవచ్చును.

#### ii భాగము.

20. ప్రభుత్వమునకు హానిగలదగు నేరములను చేయుటకు తోడ్పడునట్టి ఉద్యమములు వివిధగ వ్యాప్తము లగుచున్నవి సభాయుక్తుడగు రాజప్రతినిధికి తోచినయెడల అనియమమున "నెజలు ఆఫ్ ఇండియా"లో ప్రచురించవచ్చును. అందుపై ఆ నెజలులో తెలుపబడిన ప్రదేశమున ఈ భాగపు నియమము లనుకర్తించును.

21. (1) 20 నెక్ష్టనులో తెలుపబడిన నేరములలో నెట్టి మనుష్యుడైనను ప్రభుత్వము సంబంధము కలిగియున్నాడెట్లు తని ఆధారము అన్నను, స్థానిక ప్రభుత్వమునకు తోచినయెడల, వారు ఈ క్రింద తెలుపబడిన విషయములలో నొకటిని గాని, అన్నిటిని గాని అట్టి మనుష్యునిపై విధింపవచ్చును.

(ఎ) అట్టికొరకే ఒకసంవత్సరమునకు మించకుండు కాలములో నద్యర్థన మనలంబింతు నని యొకబాండును ఇయ్యవలయును.

(బి) ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవులో తెలుపబడిన అధికారులకు తన నివాసమును, నివాసపు మార్పును తెలియజేయవలెను.

(సి) ఆయుత్తరవులో తెలుపబడిన విధమున బ్రిటిషు ఇండియాలో నొక భాగమున నివసింపవలెను. ఈ పరీక్షక మారాష్ట్రమున కావలసిన యెడల ఆ రాష్ట్రాధికారి అనుమతిని ప్రకాశపరచు.

(డి) స్థానిక ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయమున ప్రజాక్షేమమునకు, జీవకాంతికిని భంగకరము లగు కార్యములను చేయరాదు.

(ఇ) ఆయుత్తరవులో తెలుపబడిన సమయములయందు తన్నుగూర్చి పోలీసువారికి తెలియజేయుచుండవలెను.

(2) (ఎ) క్లాజు క్రింద చేయబడిన యుత్తరవు నికను బ్లంఫింపినయెడల (బి) మొదలు (ఇ) వరకు గల క్లాజుల ననుసరించి అతనిపై నెట్టియుత్తరవునైన చేయవచ్చును.

22. నెక్ష్టను 21 ప్రకారము చేయబడిన యుత్తరవు, ననున్న చేయబడిన విధముననే చేయబడును. అట్టిసమయ ఆవ్యక్తకే జేసినతోడనే యానియమమై ఆతనికి నోటీసు అందినట్టి భావింపవచ్చును.

23. స్థానిక ప్రభుత్వమువారి అధికారములనగాని, 21 నెక్ష్టను కలన నొసంగబడిన అధికారము వలనగాని యొసంగబడిన ఆర్డరుకానీ ప్రభుత్వమువారిలకు ప్రభుత్వోద్యోగులకును సంబంధించినయెడల, వారట్టిఆర్డరును అమలు జరుపుటకు తగిన ప్రయత్నము చేయవచ్చును.

24. ఈ భాగమున నికనుందు తెలుపబోవు విధమున వృద్ధిగావించబడిన దక్క, ఇతరవిషయములలో 21-వ నెక్ష్టను ప్రకారము చేయబడిన యుత్తరవు ఒకమానమునకు అమలులో నుండును.

25. (1) 21 నెక్ష్టను ప్రకారము స్థానిక ప్రభుత్వమువారు యుత్తరవు సేసునపుడెడల, ఈ కాసనమువలన నిర్మితమగు 30 కోట్లనాధికారవర్గమునకు వారు సాధ్యమైనంత త్వరలో తాము చేసిన యుత్తరవునకు కారణములకు, తమకు నష్టమును ననుభించు నితరవిషయములను వివరముగ బంపవలెను.

(2) పిమ్మట పరిశోధనాధికారులు ప్రభుత్వమువారు తెలిపిన విషయములను విచారించుటకు రహస్యముగా విచారణ సల్పుదురు. వీరు ఇట్టిచదువునపై మోపబడిన నేరమును తెలిపి, తన విచారణయందు నొకసమయమున ఆతనిపేరిచి ఆతని వాద్యాలమును ప్రకాశపరచు. ఇంకను అవసరమని తోచినయెడల విచారణపరిశోధన మొనరింతురు.

ప్రజాక్షేమమునకు గాని, వ్యక్తిక్షేమమునకు గాని భంగకరమని తోచిన యేవిషయమునైనను వీరు నిందితునికి దెబ్బపరచవచ్చును లేదు.

ఈ పరిశోధనాధికారులయెదుట నీరడు గాని, స్థానిక ప్రభుత్వమువారు గాని న్యాయవాదిని బంపగూడదు.

(3) వీరి పరిశోధనము 2-వ నెక్ష్టను ననుసరించి యుండి, పరిశోధనాధికారవర్గము వారికి విషయ గ్రహణమునకు పరిమితమైనది తోచినవిధమున జరుగవచ్చును. ఈ విచారణయందు వీరు ఎవిడెన్సు నియమములను అనుసరింప నవసరము లేదు.

(4) ఈ పరిశోధనాధికారవర్గమువారి విచారణ నుగిసి పిమ్మట తమ అభిప్రాయములను స్థానిక ప్రభుత్వమునకు లిఖితరూపమున తెలియబరచెదరు.

(5) 24 నెక్ష్టనునకు లోబడిన ఆర్డరునందు నియమితమగు కాలము పరిశోధనాధికారవర్గవిచారణకు చాలకపోయినయెడల, ఈ కాలపరిమితిని పెంచువలసివచ్చినది వీరు స్థానిక ప్రభుత్వమువారిని కోరవచ్చును. వారిందుల కనుమతింపవచ్చును.

26. (1) పరిశోధనాధికారవర్గమువారి నివేదిక మందిన పిమ్మట, స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తాము 21-వ నెక్ష్టను ప్రకారము చేసినయుత్తరవును తొలగింపవచ్చును. లేక ఆ నెక్ష్టను నియమముల ప్రకారము నుత్తరవు నొసంగవచ్చును.

(ఎ) ఈవిధముగ చేయబడిన యుత్తరవు పరిశోధనాధికారవర్గమువారి ధిక్కారము గుఱ్యముగ నుండవలెను.

(బి) ఈయుత్తరవు హామీచేయబడిన, ఆతనికియుత్తరవు కానీ నొకదానిని బంపవలెను.

(2) 1-వ నెక్ష్టను ప్రకారము చేయబడినయుత్తరవు ఒకవత్సరముకంటె నెక్కువకాలము అమలులో నుండగూడదు. కాని, ప్రజాక్షేమమున కవసరమని తోచినయెడల స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తామునున్నపై 21-వ నెక్ష్టను ప్రకారము యుత్తరవునైనను హామీ చేయవచ్చును.

(3) 2-వ నెక్ష్టను ప్రకారము మొసంగబడిన యుత్తరవు ఒక సంవత్సరముకంటె నెక్కువకాల ముచరణలో నుండుటకు వీలు లేదు. కాని, ఇది అంతమైన పిమ్మట స్థానిక ప్రభుత్వమువారు మరల నికనొకవత్సరమునకు కాలపరిమితిని వృద్ధిచేయవచ్చును.

ఈవిధముగ చేయబడిన యెట్టి యుత్తరవునైనను తొలగించుటకుగాని, 21 నెక్ష్టను ప్రకారము దానిస్థానమున మరియొక యుత్తరవును చేయుటకుగాని స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి అధికారము గలదు. ఈ విషయములలో పరిశోధనాధికారవర్గమువారి అనుమతి అవసరము లేదు. (సశీవము)

పిచ్చయ్య అను బట్టలనర్జును దొరతనమువారి అనుభవతేదండ లాటరీ నెముట కొక మందిరము నుండినంబులకు రూ. 1500 ల జరిమానా విధింపబడినది.

ప్రభుత్వ ప్రతినిధుల ప్రయాణము:— పయనము పులికె ఇల్లు వ్రాయుచున్నది.— కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు 15 గురకు ఇండియా వారతనమునకు రహదారిపట్టి నొసగెనని తెలియుచున్నది. ఇజ్మియు బాగు లేదు. ఇట్టి ప్రతినిధివర్గము లిప్పుడు నాలుగయిదు బయలుదేర నున్నవి. వారికంతటికీ వైని చెప్పిన ప్రకారము రహదారిపట్టి నొసగిన రాజకీయసంస్కరణవాదులు 60, 70 వరకు నుందురు. వారతనమువారు తాము చెప్పిన ప్రకారము చేయుటలో లోపముండదుగాని ఒక్కమాటకు నిలిచింది రాజకీయనేత్రుల నీడియానుండి వంపన ద్వేషించు లేదు. జబ్బుపడియో, పనికాలము ముగించియో నెలవుతీసికొన నెంచు యూరోపియనులకు మొదట రహదారిపట్టి నొసగుట న్యాయము. దీని నెర్వరును కాదనబాలరు.

ఒకవిలేఖకు డిల్లు మాట వ్రాయుచున్నాడు.— 10-వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గోదావరిజిల్లా అసపర్తి ద్వారంపూడి గంగిరెడ్డి గారి కొమాల్లుకు, కొత్తూరి బసీరరెడ్డి గారి అల్లుళ్ళును అయిన ద్వారంపూడి రామా రెడ్డి గారి దినాకొ చెరువువద్ద సంచరించుచు పశువులను మేకలను గొట్టెలను ఆసేకములుగ చుట్టుచుండిన పెద్దపులిని మిక్కిలి నిశ్రుణవతోను చాకచక్యముతోను చంపినది తెలియుచున్నది.

కడపిన సోపనారము రాత్రి కాకి నాకయందు కొండలు కూర్చుని కలిసి పొంతుల వేంకటస్వామిగారి ఆబోతును పట్టదలంచి దానిని అల్లకల్లోలపరచి, ఎట్టుకేలకు దానినిపట్టి మూతికిని ముంగళిలకు పగ్గము చేసి విసిరించి బాలాజీచెరువువద్దను తోలకొనిరాగా జనసమూహమును జూచి లెదరి ఆబోతుచెరువునకు దురికి పగ్గముల విసింపులవలన నీదలేక సుప్రార్థనకృత్యముకృత్యము చేమామన దనపాపినియల విడచెట్టు. మరల నాశరమున గట్టున నెరరు బడవైచినో తెలియకున్నది. మంగళవార ముదయమున గట్టుమీద బడియుండ, వేంకటస్వామిగారి కీ వృత్తాంతముతెలియ, ఆయనవచ్చి ఉత్సవముతో శరముకు శంఖుస్థాపన మొనరించిరి. ఈవిశేషము అంతటితో సంక మొదలేదు. నిన్ను (శుక్రవారము) ఉదయమున 8,9 గంటలకు జమల చెరువుగట్టున ఆబోతు పడియుండిన స్థలమందు శుభసూచకాచ్చి ముహూలపై దమ దర్శనివేళ్ల తెట్టుకొనడొచ్చిరి. సెంహాద్రి ఆత్మన్న శివముని కొండటి కెత్తెరు. అంతట సెంహాద్రి అప్పన్న, దైవహామ, జీవహింస యిట్టిపదము లాశ్చర్యజనకముగ జనసమూహములకుండి వెడలెను. అంతలో వారిన్యాయనుండి వేంచేసియుండిన బ్రాహ్మణసన్యాసి రంగమునకు బ్రావేశించి తెల్లవాణుజామున దనకు స్వప్నమున నీపట్టణమున దనమహిమ జూపుచునని పరమేశ్వరుడు చెప్పెననియు అట్టిమహత్తు నెచ్చటనైన గాంచగల్గుట చేమామన పట్టణముల దెల్లడల వెదకుయందెని పెద్దలతో నానన్యాసి నుడివెను. అంతట ఎల్లరును ఆబోతు శవముండిన స్థలమును బరిశీలించ లింగాకారములతో పుట్టుట వివరితముగ బయలుదేరుట కనిపెట్టిరి. ఒక్కొక్కరి భావనచోప్పన నందినలెను లింగామనలెను అగుచున్నవని అనకొనుచున్నారు. నిన్నటికంటె నేటికి 6-7 అంగుళముల ఎత్తువరకు వెరిగినది. అచ్చట వైశిష్ట్యబడిన సన్యాసియును మతీయిద్దరు వైరాగులును జేరి పూజ లొనర్చుచుండిరి. ఆ స్థానమున నుండివిగ్రహమును నిజాపూజియ్యములు చేయుచున్నారు. అసంఖ్యాకులుగ జనబల వచ్చిచూచి మహిమాలికేయముల జెప్పకొనుచు పోవుచుండిరి.

బొంబాయి పనివాండ్రు సమ్మెకట్టు

జనవరి 21.

నేటియందాయము కట్టుదారులు మరల కీసెంటు మిల్లుల వెనుక సభ జేసిరి. సుమారు 80,000 నుండి సభకు బోయిరి. తమకోరికల నేమాత్రమును తగ్గింపవలదని ఉపన్యాసములు చేయించిరి. పిమ్మట వారు గవర్నరు గారివద్దకు బోవ నిశ్చయించిరి. ఇంతకుమీది దొరతనపు గృహమున కేగుట మంచిది కాదని పోలీసువారు వారిని నిజమరించిరి. కట్టుదారులు తమ కోరికలను మహారాష్ట్ర భాషలో వ్రాసి పెద్ద అట్ట పేక స్తంభమున కంటించి దానిని ముందు పెట్టుకొని బయలుదేరిరి. కట్టుదారులందఱును కాగ్రత్తకాంతముల వహించి యుండవలెనని అట్టకు రెండవ ప్రక్క వ్రాయబడినది. పోలీసువారు వారిని నిజమరించి అంతకుమీది పోవుట మంచిది కాదని బోధించి ఒక్కొక్కయంద్రాలయమున కైదుగురు చొప్పున ప్రతినిధుల సంఘంబిరి. ఇంతలో ఆశ్వికదళములు పోలీసువారి సహాయమునకు వచ్చెను. పోలీసువారు గంటన్నరవరకును వారిని నిలువరించిరి. చాలమంది వెనుకకువలచి తక్కినవారు వారినుంచి దూరమై సుయముపుడు పోలీసుకుమిషనరచొర్రకి బోయి మరల పని వారంభింపుదని వారికి హితవుచెప్పిరి. ఇక ముందువారు వీధులలో, గుంపులుగ గూడు నెడల తిరుమి చేయబడుచునని అతడు చెప్పెను. చాలమంది కట్టుదారులు వెనుకకు తిరిగిపోయిరి. తక్కినవారిని నైనికులు తిరుమి జేసిరి. నేటియందాయము కొంతమంది బాష్టోకోడ్డు నకువరించి పోవుచు సోదాబుద్ధుల బండి వాపిజేసి ఇష్టునుసారము గోయ కొనిరి. మిగిలిన కట్టు కొనబడిరి. చీనాబాబా లో చాలదుకాణములు తెరువబడలేదు. నేడు కాకర్యాయి పెటిటు ఆసుపత్రి కెదురుగ 4000 మంది కట్టుదారులు గుమిగూడిరి. ఆసంగతి పోలీసువారికి తెలిసి వెంటనే వారిని తిరుమి జేసిరి.

జనవరి, 22.

కట్టుదారుల కోరికలలో పెక్కింటి సభికారు లంగీకరించిరి. రాజీనామా మరతులను నిన్నటి సాయంకాలము పోలీసు కమిషనరుగారు చెప్పగా వారిలో ననేకమంది చాల సంతోషించిరి. గవర్నరుగారి సహాయమున చాల ప్రయత్నములు, ఇంకా సామరతుల కట్టిలోపమును రాదనియు, ఆమరతులు ప్రతియం ద్రాలయపు గోడమీద నంటించబడుననియు వారు చెప్పిరి. పిమ్మట యంద్రాలయధికారుల ప్రకటనము నతడు చదివెను. ఈప్రకటనమును నిన్నటివత్రికలో ప్రచురించితిమి. విస్సెంటుగారి యుపన్యాసాంతరము కార్మికులు చాల సంతోషమును దెలిపిరి. వచ్చినవారి నందఱిని జేర్చుకొనుటకు నేడు కర్కాలయములు తెరువబడినవి. నేటికడయము గోడల మీద యంద్రాలయధికారుల ప్రకటనము లంటించబడినవి. ప్రకటనమందలి మరతులనుగూడ నిన్నటి పత్రికలో ముద్రించి యుంటిమి. అయినను పనివాండువుల పని వారంభించినట్లు కానరాదు. తాము కోరిన అన్నిటిని పూర్తిగనిచ్చినగాని పని వారంభింపమని వారు చెప్పుచున్నారు.

పి. అండు ఓకంపెనీ వారి పనివారి మరతులు

పి. అండు ఓకంపెనీవారి వారి కాకర్యాలయములందలి పనివారలు కట్టుకట్టిన పిమ్మట యజమానుల కోరిక విజ్ఞప్తిపెరి. క్రిందటి సంవత్సరము ధరలు పెంచుటవలన నూటికి 10 వంతులు చొప్పున జీతమును పెంచించినందులకు వారు కృతజ్ఞతన తెలిపిరి. అయిన నిప్పుడా జీతము చాలకున్నది. గావున నింకను పెంచినవలయును. మరియు తక్కిన కంపెనీలవారు కొందఱిచ్చినట్లుక నెలజీతమును బోసనుగా ఇవ్వవలయును నూటికి 25 చొప్పున "వార్ అలవెన్సు" నీయవలయును. జరలు మేనేజరు ముద్దాకుగారిని కార్మిక ప్రతినిధులు సందర్శింపగా వారిట్లుచెప్పిరి: కంపెనీవారు కార్మికుల సంగతిని దయార్థదృష్టితో పరిష్కరించుచున్నారు. అయినను దురదృష్టవశాత్తు కార్మికులు చెడుదారిని త్రొక్కిరిముందు పెంచుకొనెన సంపదేదు. అయినకు వారింక నటులనే దయార్థదృష్టితో వారి సంగతులను పరిశీలింతురు గాని కట్టుదారులమాత్రము వెంటనే పనివారంభింపవలయును. సోమవారములోగా వారి విజ్ఞాపనకు ప్రతిక్రమ రాగలదు. "పై మున్సెఫ్ ఇండియా" విలేఖరు ముద్దాకుగారిని సందర్శింపగా ఆరెండుకంపెనీలను ఒకనెల జీతమును బోసనుగా నిచ్చినను మాట ఆబద్ధమనియు, రెండు మాసములక్రిందటనే, తాత్కాలిక సంధి యుత్సవములపుడు పనివారల జీతము పెంచినదినియు చెప్పిరి.

పురసాలకసంఘపు పనివారు

క్రిందటి సోమవారము నీటిపారుదల శాఖయందలి పనివారలు సమ్మెకట్టినది తెలిసి యుంటిమి. వారు నిన్నటికైనను మరల పని వారం భించిరి. మూర్తాన్ని పలక మిషనరుగారు కట్టుదారులకు గలనీకొని ఎప్పటికప్పుడు వారికి జీతము వృద్ధిచేయబడుచున్నదనియు, కొలది మాసముల క్రిందటనే "గ్రేయినుకంపెనీ"ను వార్ అలవెన్సు" నీయబడినదనియు, తాము తమయిబ్బందుల నన్నిటిని లిఖితపూర్వకముగా దెలిపికోసిన తాను దయార్థపూర్వకముగా వాలోచించుననియు, వారు వెంటనే పనివారమాత్రము ప్రజేతంబులయిననియు నతడు చెప్పెను.

టంకసాల సమ్మెకట్టు.

పోర్టునందలి చక్రవర్తిగారి టంకసాలలోని 2150 మంది పనివారలలో 1200 మంది నేటి ఉదయము సమ్మెకట్టిరి. అయినను నిన్నటికైనను యధాప్రకారముగ 1900 మంది పని చేసిరి. నేడు వారం దలును కార్యాలయము యంగిట గుమిగూడి. 600 మంది మాత్రమే లోనికి బోయిరి. జీతములను పెంచించినందుకు శుక్రవారమునాడొక నిజ్ఞప్తిని కొందఱు వేలముగారి కప్పించిరి. అతడు దానిని వెంటనే ఇండియాదొరతనము వారికి తెలిపగా నేడు వారి కిట్లు తింటి వచ్చెను:—కోజునకు 4 అబాల కంటే సభికమును 4 రూపాయలకు తక్కువకు జీతము ముట్టుచున్నవారి జీతమును కోజునకు 2 అబాలకును పెంచినవలయును. కోజునకు 7 అబాలకు లోపుక జీతము ముట్టు నట్లువాండ్రోకు గూడ రెండబాలు వృద్ధి కుదురుదెను. ఈవృద్ధి చాలదనుచు వారు ఎన్ను నేడు మైదాములో సభజేసి తమ కోరికలకు మింటుమాస్టరు గారికి లిఖితపూర్వకముగ దెలుప నుద్దేశించిరి. వారేమియు నల్లరిచేయనందున పోలీసువారి కట్టికట్టయను శేవండ్డెను.

జనవరి 22-న తేదీ బుధవారమునాటి యుదయమున పనివాండ్రలో ఆసంకృప్తి కలిపెట్టి, వాటిరాత్రి టంకసాలను మాయముటకు యజమాని నిశ్చయించెను. పనిజేతు నిచ్చ గించినవారలు మరునాటి యుదయమున తొమ్మిదిగంటలన్నరకు రావలసి నదని, మేజరు జి. హెచ్. విల్లి ను గారును, టంకసాల యజమానియు సంతకములు చేసి ప్రకటనపత్రములను యంత్రకాలావరణములో పంచి పెట్టిరి. పనివాండ్రందఱుకు పనిలోనికి వచ్చి జీతములు మొదలగువాటిని గుఱించి ఏవైన విజ్ఞాపనలను తెలిపిన టంకసాల యజమాని యాలోచించుననియు, పనిలోనికి రానివారికి నోజునకాని కాలమున జీతము లియబడవనియు ప్రకటనమున వ్రాయబడినది. ఆ కరపత్రములను చూచిన పిమ్మట పనివాండ్రట్లు నకుచుకొందు రని యూహించబడుచున్నది.

కొన్ని మిల్లులు తెరివబడుట

స్థిరపరచిన ప్రకారము టార్డియో సామిప్యముననున్న కొన్ని మిల్లులలోని కార్మికులు 22-న తేదీని పని ప్రారంభింప లేదని విచారణకల్గి తెలియవచ్చుచున్నది. మిల్లులు తెరివబడినవి. పని ప్రారంభించు కాలమునకు ఒక అరగంటముందుగ మిల్లులు పనికి సిద్ధముగానున్నవిని పనివాండ్రకు తెలియుటకు, మిల్లులు కూళివేసెను. కొందఱుపనివాండ్లు వైకికల్లి తమ కార్మికస్థలములకు బోరైరి. వీనివల్ల వీరు సంజేహించుచున్నట్లుల గోచరమగుచున్నది. ఒకటి రెండు మిల్లులలో పనివాండ్లు లోన బ్రవేశించిరిగాని, మిల్లులకు నడపుటకు వారి సంఖ్య చాలకుండెను. బయట నిజమైన కార్మికుల నెండుకు పనిలోనికి రాలేదని త్రవ్వించి, వారు కొన్ని హేతువులను చెప్పిరి. నకుపాయము చేయబడునని పందివెట్టి బడిన ప్రకటన పత్రములందు బొంబాయి గవర్నరుగారి చేత్రాణు లేదని కొందఱును, మిల్లు యజమానుల సంతకములు లేదని కొందఱును నువన పోరంభించిరి. టార్డియో సామిప్యపు మిల్లులలో పని జరుగకున్నను ఎద్దెద్ద సమాను, మేయరు సమాను, డాను, జాంపెను, పరేలోని క్రిసెంటు మిల్లులలో పని ప్రారంభమయ్యెను. పరేలోని స్టోలు మిల్లు మున్నగు యంత్రకాలలలోను గూడ కార్మికులు ఉదయముననే వచ్చి యంత్రములకు భద్రచది, వల్లిరి. 23-న తేదీ నుండియు ఆమిల్లులలో పని ప్రారంభింపబడు నని తలపబడుచున్నది. నకుపాయములు చేయబడునని చెప్పు ప్రకటనలు 21-న తేదీ సాయంకాలమున, ఆలవ్యముగా పంచివెట్టబడుటచే కార్మికులకు సకాలమున నావార్త తెలియకుటచే వారు పనిలోనికి రాలేకపోయిరి కొందఱును చాలమంది పనివాండ్రో యొక నిశ్చితాభిప్రాయమునకు రాలేదని కొందఱు ననుభవించుచున్నారు. ఉదయముననే యంత్రములు తిరుగవలయునన్న, వేతన

కామున నాలుగుగంటలకే బాయిలర్లను నడిపింపవలయు నని యంత్రకాలల పెద్దయంత్రములు నడిపిరి.

21-న తేదీ సాయంకాలము ప్రకటనపత్రములను పంచి పెట్టినపుడు యంత్రక సహాయంతోగుల (వైరుమను) గృహములు, మిల్లు యజమానులకు దెలియనందున సకాలమున వారి నిరాపిందలేకపోయిరి. సమ్మెకట్టిన దినములకు గూడ కూలి నియ్యకలేదని కార్మికులు కోరినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. మిల్లు జిల్లాలలో నన్నిస్థలములలోను కాంతిగలదు. 21-న తేదీ కలహను, వీధులలో కనబడెను గొప్పగొప్ప పనివాండ్ర గుంపులు నేడు గావించుటలేదు. కొద్దిమంది నైనికులు మాత్రము ముఖ్యస్థానములయొద్ద కావలియుండిరి. మరల నెవరైన కట్టు పన్నిన తిప్పు 23-న తేదీని అన్ని యంత్రకాలలలోను సకాలమున పని ప్రారంభమగు నని యూహించబడుచున్నది.

ఇనుపు పనివాండ్ర సమ్మెకట్టు.

అలకాబా అమడోను కంపెనీవారి కార్మికులు, పేజగోవాకు ఇనుపు యంత్రకాలలలో 2000 మంది కార్మికులు బుధవారమునాడు సమ్మెకట్టిరి. వీరికి మంగళవారమునాడు జీతము లివ్వబడినది. అంతవఱకును వారసంకృప్తి కనబరచలేదు. జీతములను పెంచుచేయవలసినదని ముందుగ చెప్పకయే, బుధవారమునాటి యుదయమున నిలిచిపోయిరి. వారు యంత్రకాలయొద్దకు వచ్చినపుడు తమ కెంత పెంచు వేతనము కావలసిందయు వారు నిశ్చయించుకొనలేదు. కాని గడచిన సమ్మెకట్టుకు ఆర్.వి.ఎమ్. నాకానిర్వాహకములలోని కార్మికులకు దినమునకు నాలుగు అబాలు పెంచుజీతమిచ్చినదియు తమకును అట్లే పెంచుచేయవలయు ననియు తరువాత వారిలో కొందఱు నూచించిరి. మిల్లు అధికారులకు వ్యవధిగా కార్మికులు నియమమును తెలుగనందున నాటి కిండ్లబోయి గురువారమునాడు దయమున వచ్చి తెలిపెన మనిరి.

పి.ఎన్. ఓకంపెనీవారి నాకానిర్వాహకములు.

పి.ఎన్. ఓకంపెనీ లి. వి. ఎస్. ఎస్. నాకానిర్వాహకములలో పనివాండ్లు తిరుగ పనులను ప్రారంభించిరి.

దోపిడికి శిక్ష.

సమ్మెకట్టులో, దోపిడిజేసినందులకు, ఇద్దరిపై కేసు చేయబడినది. వారిలో మొకనికి రెండు నెలలపను మరయొకనికి మూడు నెలలపను కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

కొన్ని ముగూ పనిలోనికి వచ్చుట

మిల్లు పనివాండ్ర సమ్మెకట్టు పూర్తిగా తగ్గలేదు. మార్టీ, సింప్లెక్స్ మిల్లులలోను మరికొన్ని మిల్లులలోను పని జరుగుచున్నది. డిన్ హెటెటిలు, సెంచరీ ఫజాబాయి మిల్లులలోను మరికొన్నిటియందును పని జరుగుటలేదు. సమ్మెకట్టిన దినములకుగూడ జీతములు కావలయునని కోరుచు 21-నతేదీని ఆనేకనందలమంది కార్మికులు సాండురస్తువీధిని తిరుగుచుండిరి. పోలీసువారు అల్లరి జరుగకుండ కానుచుండిరి. పోలీసు కమిషనరుగూడ నచటికివచ్చెను. కొందఱు లేయముకలగలేక.

మిల్లుపనివాండ్ర సమ్మెకట్టు 23-న తేదీని గూడ తగ్గలేదు. ఆనాడు ప్రతియంత్రకాలలన్నియును కులుకు పోరంభించుటకు సిద్ధముగా నుండెను. ఉదయమున ఆరుగంటలకు, రహస్యము ఆరు యంత్రకాలలలో పని పోరంభమైనది. చాలమంది కూలివాండువున వచ్చిరి. పట్టునలమీద నున్న సమ్మెకట్టు పనివాండ్లు ఒకగంటలో వేలకొలదిగ వారివారి యంత్రకాలల యెగుట సమానేకమై యంత్రకాలలలోని కేసు వారలకు పోసముజేయుచు, రాళ్లవల్పుచు గండరగోళము జేనుబొచ్చిరి. సమ్మెకట్టువాండ్రొకరి తొందరలు జరుగునని భయపడి, యజమానులు పనిజేయుచున్న కార్మికులను విడిచివెట్టి, యంత్రకాలల మాయమిశ్చయించిరి. మేనవల్లకి వెట్టి మిల్లులలోనివారు వారి యజమానుల ప్రకటనలను నమ్ముచించిపోవలెనది, ములభూత కొండమీద నివసించుచున్నవారి ఏజెంటు దగ్గఱకు నకు న ప్రయత్నం చిరి. సమ్మెకట్టు కాలములోని జీతమును ఒక్కనెల జీతము బోసనుగాను వారు కోరుచున్నట్లు కనపించుచున్నది. పని స్థలములకూడ మొత్తముమీద పని స్థలభీతమైనట్లు కనపించుచున్నది. నీటి చక్కబడునని చెప్పబట కష్టతరముగానున్నది. సమ్మెకట్టు పనివాండ్ర చర్యలవలన పురజనులకు వారిపై విరక్తి కలుగుచున్నది. ఈసమ్మెకట్టు గడచుచుండేచో, పరిస్థితి దుర్గురమగుచున్నది. వీరికి సరియగుభోజనము లేనందునకు పక్షుల తినయనకు పురములోని జనుల ఆశ్చర్యమునకు భంగమువచ్చుననియు అందఱును భయపడుచున్నారు. వీరు పట్టుమున అన్ని వేటలకును గూడ బోవుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి టంకసాలలోను ఎలికామడోను కంపెనీలోను గూడ పని వాండ్రొ సమ్మెకట్టు ఇంకను జరుగుచున్నది. సమాధాన మేమియును కుదిరినట్లు లేదు.



## Mesopotamia

### Mesopotamia Heroes.

#### Awards to I. A. Officers.

#### Three Indians Receive M. C.

LONDON, January 13.  
The "Gazette" contains the following awards of Military Crosses to officers of the Indian Army for deeds in Mesopotamia:—

Lieut. H. G. Allum.—This officer displayed great courage and coolness and successfully withdrew all his machine-guns and horses under intense shell fire. He had previously done good work in trying and hazardous circumstances.

Jemadri Ami Lal (Third Skinner's Horse).—When in charge of a sub-section of machine-guns, supporting the advance cavalry, although exposed to heavy fire, he continued to use his guns with great skill and coolness until the last squadron of the cavalry had withdrawn. He showed great coolness and judgment on another occasion, when in charge of led horses, which were heavily shelled and which suffered many casualties.

Lieut. B. H. Singh (medical).—When the dressing station, of which he was in charge, was heavily fired on and the situation was temporarily critical he collected and brought in the wounded and showed great coolness and initiative when aeroplanes bombed the ambulance.

Capt. Vernon Beadon.—He displayed great coolness and determination during an advance against a strong enemy position. Owing to his able handling his company, although heavily fired on, suffered very few casualties.

Lieut. Norman Burcan.—He displayed great coolness in action, making several excellent reconnaissances of fords of a river under fire, and bringing back valuable information.

Lieut. J. M. Olive led his company with great coolness and skill under heavy fire and continued to do so after being wounded. He helped to consolidate a position and exposed himself fearlessly in order better to direct and repulse a counter-attack.

Second-Lieut. T. C. Crichton.—During an attack on a house held by malcontents he climbed on the shoulders of one of his men, fired at the enemy defending the opposite wall, then dropped into the courtyard, followed by his men.

Subadar D. S. Pundir (Thirty-ninth Garhwal Rifles).—His platoon throughout two days' fighting was very heavily engaged. He was posted on the right of the line and came under severe rifle fire. He displayed great courage, coolness, and ability in directing the fire of his men until a bullet broke his leg.

LONDON, January 14.  
The "Gazette" contains the following awards of Military Crosses to officers of Indian Army for deeds in Mesopotamia.

Lt. D. M. HERBERT.—When a demonstration against an enemy position seemed likely to fail, he promptly re-inforced the party and by his coolness and resolute advance under heavy fire he made the demonstration successful. He has always shown great energy and determination in action.

CAPTAIN L. W. HUGHES.—He showed great skill and ability in commanding his company during the final assault of an enemy position and coolness in action.

SEC. LT. ELWARD HUMPHRIES.—(Signal Service). When commanding a cable wagon, although shelled by the enemy and compelled to abandon the wagon, he continued to lay the cable so that he kept up communication with the Brigades.

Lt. R. N. Kapadia.—(Medicals). Exposed to heavy fire he continued throughout the action to collect and dress the wounded who were much scattered, thereby saving many lives.

Lt. G. D. Macdonald.—He with the leading company in an attack although severely wounded in the neck and having a bullet in his shoulder, did not stop advancing until he got a bullet in his knee. His cool and dashing conduct was magnificent throughout.

Lt. E. P. Macintosh.—With a small patrol penetrated the enemy's lines, returning undetected in daylight with four prisoners including two officers, having extricated his patrol from a position of considerable danger.

Lt. R. G. Mountain.—Held his company in an attack with great courage and dash though wounded in the leg. Subsequently in an exposed salient of a captured trench which was heavily swept by fire from front and flank he collected five Lewis guns and brought the harassing fire to bear on the enemy's strong point, thereby greatly assisting a later attack.

Resaldar Munsabdar Khan.—He with a patrol which penetrated the enemy's lines during the night, gained much valuable information and brought back four prisoners, including two officers. He greatly assisted his British officer in extricating the patrol from a position of considerable danger.

Lt. A. R. Nye.—He exposed himself freely under heavy fire in order to visit all portions of his front line. His cool and fearless conduct encouraged the men, thereby turning a temporary check into a successful offensive.

Lt. C. H. Phillips.—During an attack, worked continuously without rest for thirty six hours, he rendered the greatest assistance and showed great coolness under fire. His conduct throughout was of a high order.

Lt. C. K. Tester.—He worked unceasingly under fire for two days and nights, utterly disregarding danger, and inspiring all ranks to greater efforts.

Capt. Robert Tilly.—He led an attack and held it together under heavy enfilade fire. He had to expose himself continuously to do so and displayed fearlessness of a high order. Owing to casualties to British officers, there was a danger of the attack becoming disconnected and this danger was obviated solely by his gallant leading.

LONDON, January 15.  
The "Gazette" contains the following awards of Military Crosses to officers of the Indian Army for deeds in Mesopotamia.

Lt. J. D. Twinberrow.—He led his company in attack on three consecutive lines of enemy trenches with spirit, courage and dash, and though a very young soldier handled his men with coolness and skill.

Lt. W. H. Young.—Whilst exposed to heavy fire he carried out his arduous duties with efficiency and zeal. He was severely wounded.

## The Emperor of the Sahara.

LONDON, January 22.

A message from Mideela (Texas) states that a Grand Jury has refused to indict Madame Lebaudy for the murder of her husband, the so-called Emperor of the Sahara whom she shot and killed.

## Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

## Delhi

### An Informal Investiture.

DELHI, January 23.

At the informal investiture to be held at the Viceregal Lodge on Friday the following recipients also will be decorated:—

C. I. E.: Messrs De La Fosse, and Pim, Sirdar Gurnam Singh, Kurjar Unkar Singh, Brigadier General Boore, Major General Heber, Brigadier General Sorabie, Brigadier General Drew, Lt. Col. Le Mesurier and Major Gillespie.

### Court Mourning.

DELHI, January 23.

Owing to the death of H. R. H. Prince John a court mourning is ordered for six weeks from the 26th January.

DELHI, January 21.

It is understood that legislation will be undertaken in India to make provision for determining the date of war and for purposes connected therewith.

## Bombay

### Mill Strike Still Continues.

BOMBAY, January 23.

The mill strike continues to-day. This morning all cotton mills got ready to start work and about a dozen actually commenced work, at 6 a. m. a larger number of their operatives having turned in. In about an hour's time the strikers who were still holding out gathered in numbers before their respective mills and attempted to create disturbance by throwing stones and jeering at men seeking admission. Fearing violence from the strikers outside their mills the authorities decided to close down their mills and release their operatives. The men of Manekji Petit mills doubting the validity of the notice put up by their agents tore down the notice and attempted to march towards their agent's residence in Malabar Hill. It appears that the men are still holding out for strike pay and all round bonus of a month's pay. The situation on the whole appears to be a deadlock and it will be impossible to forecast developments. The strikers are by their attitude alienating public sympathy. It is feared if the strike continues the situation will become desperate further endangering the public health of the city owing to their underfed condition and filth. They are spreading all over the town. The strike at the Government Mint and of the employees of Alexander & Co. still continues and shows no sign of settlement.

### Special Allowance to Tramway Employees.

BOMBAY, January 23.

With a view to alleviate discontent among the tramway employees a notice was put up to-day at the Bombay Electric and Tramway Company's depots to the effect that owing to further rise of cost of grain and many other necessities of life additional special allowances are granted to men whose monthly pay does not exceed two hundred rupees per month. The allowances vary from five to fifteen per cent according to pay. The additional special allowances will take effect from the 1st instant.

### Bombay Governor's Sympathetic Message to His Majesty.

BOMBAY, January 22.

H. E. the Governor of Bombay has telegraphed to His Majesty the King-Emperor expressing deepest sympathy of his Government and the Princes and people of the Bombay Presidency at their loss in the death of Prince John in reply to which His Majesty has telegraphed expressing thanks.

### Agricultural Supplies from India During the War.

#### And Consequent Famine in India.

BOMBAY, January 22.

A correspondent of the "Times of India" in a letter to the paper quotes figures from an English paper showing what enormous supplies of agricultural and other produce have been sent from India to England, France and Italy during the past four years. They include 47 lakhs tons of various foodstuffs, 30 lakh tons of wheat and 25 lakhs tons of oil and oilseeds. The correspondent says:—These India gave

Gladly, Ungrudgingly, Even Gratefully to England in her time of supreme trial. She felt pride in the service she was able to render, but now that her granaries are exhausted, her resources overdrawn and she is faced with famine and that the Shipping Controller is able to release freight cannot the Government of India take at least two dozen of these released ships on Bluebook rates and utilise them to bring rice from Burma, sugar from Mauritius and Java, coal from Calcutta and thus alleviate hardships of the people?

## Calcutta

### Serious Rioting.

CALCUTTA, January 23

There was a serious rioting at Kankinara between two parties of Kabulis. One party consisted of 12 and the other 30. It is stated that there was illfeeling existing between the two parties and on the day of occurrence one party trespassed into the other party's house and free fight ensued in the course of which two were seriously injured on one side and five on the other. One of them died on the way to hospital and the rest are lying in the hospital.

### All-India Sub-Asst. Surgeon's Conference.

CALCUTTA, January 23.

Before a large and influential gathering His Excellency Lord Ronaldshay opened this morning at Campbell Hospital the sanitary, scientific and indigenous drugs exhibition, which is being held under the auspices of the 13th annual conference of All-India Sub-Assistant Surgeons, which also commenced sittings to-day. The members of the All-India Sub-Assistant Surgeons' Association presented His Excellency with an address of welcome in the course of which they expressed their gratitude for the Governor's great endeavours to combat hookworm disease and malaria, to improve the lot of lepers and to raise the status and pay of Sub-Assistant Surgeons. In the course of his reply His Excellency congratulated the Sub-Assistant Surgeons of Bengal on the valuable part they had played in the humanitarian work of alleviating the sufferings of the wounded and dying in the various theatres of war. Out of the total cadre of 302 Sub-Assistant Surgeons in Bengal 83 men in all volunteered for medical service, 51 for service in India and 32, for overseas service. This was a record of which His Excellency was proud. His Excellency reminded them that their opportunities of rendering valuable service overseas had not come to an end with the cessation of hostilities. In Mesopotamia there was wide field for knowledge and skill of Sub-Assistant Surgeons and he hoped that the generous terms the Government were now prepared to offer to Sub-Assistant Surgeons volunteering for employment under civil administration in that country would appeal to them. His Excellency and his Government had been doing their best to tackle the vast question of public health in Bengal and hoped that the Sub-Assistant Surgeons of Bengal would play great and increasingly important part in the campaign against disease.

### Release of Detenues.

CALCUTTA, January 23.

A Bengal Government "communiqué" issued on Wednesday night shows that a large number of "detenues" have been released during the last three months. The number of persons detained was 1662, the number of persons released 481, the number of persons in connection with whose proposed release sureties have been called for 196, the number of persons under restriction in foreign domicile 289 and in home domicile 126.

### A Shell Accident.

CALCUTTA, January 23.

One Debadar of Barrackpore was removed to local hospital yesterday with wounds on his leg. It is stated that he was sitting in the verandah of his house when a shell accidentally burst and injured his leg seriously. He was picked up unconscious and removed to hospital where his leg was amputated.

### 'Capital' Sued for Libel.

CALCUTTA, January 23.

At the High Court to-day Mr. Justice Rankin was engaged in hearing a suit brought by Mr. Charles Joseph Halifax against "Capital" Ltd and its Editor Mr. Lovett. In opening the case for the plaintiff Mr. Buckland said this was an action to recover one lakh of rupees as damages for libel. The suit was brought by Mr. Halifax who was a member of Indian Civil Service and member of the Punjab Legislative Council. The libel contained in an issue of "Capital" of the 12th April last. About the time the article appeared there was pending in the Punjab Council a bill called Patrol Bill. The object of the Bill was to enable Lambardar, Village Headman, compulsorily to call out villagers for the purpose of keeping out dacoits, if necessary. The suggestion made in "Capital" was this. It is rumoured that a member of the Council of the Punjab, the Hon'ble Mr. C. J. Halifax is seeking to introduce a new clause in Patrol Bill recommending punishment of whipping prostitutes. Counsel said this was untrue and there was no such rumour. Mr. Halifax did not even speak on the bill nor he had any idea of introducing such a clause. Then it was stated:—No doubt it was a fit punishment but what about the other party in the matter. Further on it was stated:—There is a law of scripture. Let him who is without sin amongst you cast the first stone and it is whispered. There was a dash after the word (whispered). Counsel said, in Bible that particular passage was stated in connection with sin of adultery and here it meant that Mr. Halifax was not a man who was without sin.

The defendants in their written statement denied that the article was false and malicious. In fact there was a rumour and defendants believed in its existence. They doubted the truth of the rumour and published that and commented upon it. Comments, they said, were fair and bonafide. The defendants offered to publish an apology but the plaintiff refused to accept that.

In his examination the plaintiff said that he was now Commissioner of Lahore. He did not introduce the Bill nor any amendment, but he was on the Select Committee and took part in discussion. It was not true that he sought to introduce a clause in the bill recommending whipping of prostitutes. In cross examination plaintiff said his position in society had not been prejudicial and nobody treated him with disrespect.

Mr. Langford James for the defence said he had not been able to get any evidence regarding the question of rumour. His instructions were that the writer of the article was dead.

His Lordship reserved judgment.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

భగవంతుడు కలహా; పాపము; దుష్టితీ—ప్రకటించలేనందునకు చింతింపవలెను. —సంపాదకుడు

I

గ్రామోద్యోగములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు:

అయ్యో, ఈ పన్ను కరణముల సంకల్పారంభపు హక్కును తొలగించి ఆ ప్రాంతమున జేరొకరి నియమించుట గ్రామాభివృద్ధికి మార్గదర్శకమే కాని వారి కుటుంబములలోనివారిలో అందరినూ ప్రోత్సహించే అర్హత నియమించుట యనునది మాత్రము పూర్వస్థాపితముల నియమించును. ఇందువలన గృహకల్పాలనము మొదలగు వికలత్వములను కలిగించును. ఇట్లు పూర్వమువలె వాడకత్వమును పోషించుటకు లాభకరము కాదు. వారసత్వమువలన గ్రామోద్యోగముల గర్విత్వములను గ్రామాభివృద్ధికి కలుపజేసేటట్లు పాటుపడక లంచపుకూటికిలోబడి గ్రామాదులనుబట్టి దొంగతనములకు కొట్టుబలకు పరావారలగుచున్నారు. పల్లెలకు ఊభార్యకన్యకలను లయన విద్య, ఆరోగ్యము, వికలత్వము మొదలయిన ప్రజాపితైకకార్యములను నేపగించుచును. గ్రామీణులు కొద్దుకొక్క భవనములకు యము చేయకుండు సందర్భమున పల్లెల పూర్వమువలె నద్యోగవంతములయి దేశీయతైకకార్యములకు సుముఖములయి ప్రజాభివృద్ధిని కల్పింప సాగెను కలవయి యుండలేనట్లు పరిస్థితులను గ్రామోద్యోగబృందము వారసత్వమును పొందుట కలగ నైన కలగవలెనట్లు చేయుట శ్రేయస్కరము. ఇది అనుభవము. నిర్ధారణము. నిష్పంకము. ఎట్టి ప్రజాకంటకు డెయినును గ్రామోద్యోగములను బట్టి డెయినునంత మాత్రమున గ్రామీణులను కర్షక నిష్ఠయించునంతటి అన్యాయము జేరొకటి యుండదు. ప్రభుత్వము వారు గ్రామోద్యోగమును, ప్రజాపితైకము నగు పురోవృద్ధి కొరకునెడల గ్రామోద్యోగముల నిర్ణయాధికారము గ్రామీణుల ప్రజలకే వదలవలెను. ఇది సుసాధ్యము. వారి కరపాలనోద్యోగిని వారే నిర్ణయింప సమర్థులు. సంకల్పరచున కొకసారి పట్టణమునుండి పల్లెలకు కేంద్రము ఎండక నెత్తుకొని ప్రజాపితైకము నెరుగని గర్విత్వములను నుద్యోగపుటయ్యెలు గ్రామోద్యోగుల నిర్ణయించుచుండెడల గ్రామీణులను గ్రామీణుల పాలనాసామర్థ్య మంత కంటకు దీక్షాపథకు కమ్ముట నిక్కము. స్వయంనియంత్రత్వ మన్నిదిగ్గల పిక్కటిలుచుండ గ్రామీణులను పరాధీనముచేయుట అసంభవము. పల్లెలనుండి కరిపాలనాసామర్థ్య మేగ్గుడవలెను. పురోవృద్ధికి ప్రభుత్వమువలన పల్లెలస్థితి బాగుపడవలెను. గ్రామీణులను విషయమున ప్రజలు పాల్గొనవలెను. గ్రామోద్యోగముల నిర్ణయాధికారము ప్రజాభిప్రాయము ననుసరింపవలెను. గ్రామోద్యోగములనుబట్టి వారసత్వమును విశేషముగ నిర్మూలించి తదుద్యోగనిర్ణయము ప్రజాపితైకమునకును సందర్భమునకును జేరవలెను. వారి తపస్విత్వమును మాత్రము నిర్ణయాధికార మొసంగుట అన్యాయము. ఆక్రమము, గ్రామోద్యోగములకు భగవంతుడు. కాన ప్రజాపితైకత్వమున కిది యధికార మొసంగియెడల ప్రజాపితైకము సుభవముగను.

కృష్ణాజిల్లా. సుమరిపాలనాభిలాషి.

II

బీదజనుల దురవస్థ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు:

అయ్యో, ఇప్పటికి సుమారు సంవత్సరమునుండి జేకూలలో మహాకలహము ప్రబలి ప్రతిపదార్థమునకు విరుద్ధమయిన కలలు పోచ్చి దింపినప్రసంగమునకును చచ్చుచున్నందున కలల ప్రజలకు భవించుచున్న ఖోభకు మేరలేదు. ప్రజాకోటికి ముఖ్యజీవనాధారమయిన యాహారపదార్థములలో సత్కృత్యమయిన ధాన్యమునకు, కత్తులకును బ్రస్తుతస్థితియందున్న మితిలేనివెలు ప్రజలకు మహాఖోభగర్వింపబడుచున్నది. అందునకు విశేషముగా ధాన్యపుర వేయవలెనగు విశేషగర్వింపబడుచున్నది. గత సంవత్సరములలో కొత్తధాన్యమునకు బ్రతిపంకమైన జనవరి నెలలో గరిసె 1 కి గు 120, 125, 180 ల కంటె నెక్కువ ధర మన మెప్పుడయిన దనియున్న వారమా! కన్నవారమా! అట్టిస్థితిలో నీ సంవత్సరము గరిసె 1 కి గు 155, 160, 170 లా కూడ నతికమించి ధర ప్రాచుర్య

ఆంధ్రదేశవార్తలు

కృష్ణాజిల్లా నందిగ్రామయందు ముక్కోటి యేకాదశి సందర్భమున సుమారు రెండువేల (2000) విభజనలకు అన్నదానము జేసిరి. దానిని ముక్కోటి సంఘములగు విర్యహించిరి.

నిజామాబ్దులము ఒకంగులలోని శత్రుత్వము సాంధ్రభాషా మండలమునకు ముగిసినదే శంకరాచార్యులవారి వారికి సంబంధించిన భవనములలో నొకదానిని శిథిలముగ దానముజేసిరి.

ఒకరిట్లు వార్తలు వచ్చుచున్నవి:—గుంటూరు జిల్లా త్రేకాటకం తాలూకాలో చేరవలెమిట్లన్నట్లు గ్రామీణులకు కొద్దు మారున 1 1/2 మైలు మారుములలో మన్నుని. వర్షాకాలములో ఆ గ్రామమునకు వచ్చుటగాని, అక్కడనుండి వెళ్లుటగాని బహుకష్టము. మాయబృందవి ప్రభుత్వమువారికి తెలుపగా కొద్దువేడుటకు కాంక్షచేసి కొలతను జరిగిపొయి. పన్నుదినములు విరేక్షించియు పని ప్రారంభించలేదు. ప్రభుత్వము వారు శ్రద్ధతీసికొని యీ సందర్భము వర్షాకాలము యిప్పటికి లోను కానట్లు చేయ ప్రార్థింతులు.

తెజవాడనుండి మాన్యుల విలేఖకు డిల్లు వార్తలు వచ్చుచున్నవి:—ఈనెలలోయెల్ల పొందినావ వర్షానియట అత్యవసరమని చూపుకొని చూచుచున్నట్లు చెప్పవలెను. అటుల చెప్పుటతోడనే సుప్రసిద్ధి చెందక పొందినావను నేర్పుటకై ఈ ప్రాంతమునకు రాక వలసిగరావు గాని పంపినారు. వీరు పొందినావలో గొప్పతుంకియ. వీరు తెజవాడలో స్థావర మేర్పరుచుకొని పొందినావ నేర్పుచును. 21-న తేదీ నుంచి వారు ఈ పనిని ప్రారంభించిరి. వేంకటేశ్వరావు గారి లెక్కలలో వారు పాతకాల నుంచెదరు. కాబట్టి పొందినావను నేర్పుచేయవలసిన వారెవరు చూచుచున్నట్లు.

కాటానబోర్డు ఎలిమెంటరీస్కూలు ఉపాధ్యాయుల పక్షమున ఉపాధ్యాయుల లోకరిట్లు వ్రాయుచున్నవి:—డిసెంబరునెల ప్రారంభవిద్యా ప్రతికలో వార్తలు అనర్పిత క్రింద మయి నేననే ప్రజలకు తుదాదాకా వలమలమార్చుచు మరణావస్థకు దిగిపోవచ్చుచున్నది. ఈ భరలకయినకు రయితులు దురాశాపితాపిడితులయి ధాన్యమమ్మక తమ తమ గాడెలలో ధాన్యమును బూర్జముగా నింపి గాడెలకు నీళ్లు వైచి ముందు ముందు గరిసె 1 కి గు 260, 270, 280 లకు విక్రయించుటకుగాను నుద్యుక్తులయి యున్నారు. ఒక్కరయి తులనదృశ్యకాంతధాన్యమునుగాక! అట్టి ఒక్కరయితులవద్ద నైనను ప్రజలు తమయాహారమునకు సరిపడిన ధాన్యము కొని కాగితపడకలసినను వెద్దరయితులట్టి ప్రజల జీవనమున కడ్డువడి యాధాన్యమును గూడ దామె యందుగా జట్టిలకుగాని మతియుకవిధముగా గాని పుచ్చుకొని తమధాన్యముతో బాటు తమ తమ గాడెలలో నింపి నీళ్లు వైచి యున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజలకు కష్టము యెట్లుండునో గవర్నమెంటువారే ప్రజలక్షేమముకొరకు సూచించవలసియున్నది. ఇట్టిమహాదానాకష్టలో గవర్నమెంటువారి స్థితిసంతక బూర్జముగానిచారించి వెద్దనెద్దరయితులు తమ తమ గాడెలలో బూర్జముగానిపి నీళ్లువైచిన ధాన్యమును వైచియించి ప్రజలపీడనికొని దని తరస్థితిగతుల ననుసరించి గవర్నమెంటువారే యట్టి దురాశాపిడితులయిన రయితులవద్దనుండి ధాన్యమును గరిసె 1-కి గూ 100 చొప్పున ఖరీదుచేసి పుచ్చుకొని గవర్నమెంటు డిపోల నుండి ప్రజలకు నెరకొక గావలసినధాన్యము వారివారికి నుచితమయిన భరతీర్పి యిప్పించినగాని. జేకూంధరి ప్రజలు యాహారము దుస్సహాయమున నుద్యుక్తులకే సంఘమరణము చెందవలసి యుండును. ఇట్టి మహాద్రవ్యమునుండి ప్రజల రక్షించు మహాభారము మన చల్లరి బ్రతికిన ప్రభుత్వమువారికే యెఱుఁగునని గాని తదితరులకు దుస్సాధ్యము. కాబట్టి ప్రజలు నిరాశాపరులయి సంఘమరణము చెందుటకు బూర్జమే గవర్నమెంటువారు వెంటనే ప్రైవేటుకార్యమునకు ప్రకారము తగిన చర్యలు చేయించి వెద్దనెద్ద రయితులకు దురాశాపితావమును బాణద్రోలి బీదజనుల రక్షించుటగాక! ఇట్టి మహావికారమున ప్రజలకు గలుగజేసినగాని జేకూంధరి ప్రజాసంఘమువారికి ప్రజలకాల పోచ్చు మనుషుల సందాయమునుమాత్రములేను. ఇట్టి దుస్థితిని గవర్నమెంటు వారు త్వరలో నివారించుటకు ప్రార్థింతులు.

రామచంద్రపురము మిట్టిపాటి చురుకులు.

సుమింపబడిన ప్రకారము మనరేంజిలోని ఉపాధ్యాయులెల్లయకు కృష్ణాజిల్లా గవర్నమెంటు ఫిబ్రవరి 1-క తేదీని సమావేశమై మనకష్టములను శ్రీ దొరతనము వారికిని, ప్రజానాయకులకును, తీర్మానములవ్వరా నివేదించుటకు అవసరమై యున్నది. గుంటూరు మొదలగు జిల్లాలకు నది ఉపాధ్యాయుల విడివరకే యట్టి పథములేని స్థానములకు పువుగొని యున్నారు. మన మొకకాల మిట్లు నిర్ణయించవలెను? లేదు. మికష్టములను తెలుపుచునా తేదీగవర్నమెంటు దిగువేయు ఏమయినా తమ యర్హత కలదును ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యాపి వెంటనే తెలుపుడు.

విజయనగరసంస్థానమువారు పుత్తులను ఫిబ్రవరి ప్రథమ వారములో గావతాలలో నొకటి స్థాపించు నిర్ణయించి యున్నారని ఒకరు వారు వ్రాయుచున్నారు. దీనిలో యొకత్రేకాటకం నిర్ణయించు పండితోత్తములవలన లక్షణావిద్యలు నేర్పించెదరు. 80 మంది బిడ్డలకు భోజన సమయములతో నుచితముగా విద్యల నేర్పించెదరు. యోగ్యులకు వారలకు యాంధ్ర భాషయుల వగల వేరనుమిచ్చి యుపాధ్యాయులుగా నియమించెదరు. ఈ పాతకాలలో 1 గాత్రము, 2 పీఠ, 8 ఫిడె, 4 చుక్కలము, 5 నాగవ్యరము, 6 భరతము నేర్పుచును. మనగాధానిలో విట్టి పాతకాలను స్థాపించి గావతాలలోనుగలకు వార దీనికొకటి.

గుంటూరు తాలూకా గ్రామోద్యోగుల సభ 18-న తేదీని గుంటూరు పట్టణమున హాజరైన 45-గుండుల కొంపల్లి కొట్టిలింగము పంతులుగారి అధ్యక్షత్వమునైన సమావేశమైనది. ఆవ్యవసాయసభకులకు పాటిబండ్ల రాజేశ్వరావుగారి తినియిన వ్యాసమును జరిపిరి. కొంపల్లి కొట్టిలింగము పంతులుగారు ఆగ్రాసాధ్యోగమున పోయి వారి ప్రార్థనభోగవ్యాసమును జరిపిరి. వారు తమ యువవ్యాసములకు నూతన సరకల చట్టములలోని విషయములను తగు సమాధానములతో ఖండించి అవి వ్యాసములవద్దను, అవసరమని నొక్క వక్కాణించిరి. వారి యువవ్యాసములనుండి క్రిందివిషయములు ముదిరెను: ప్రస్తుతపు చిత్తుచట్టమునందు లేకపోయినను ఉత్తరేత్ర యీ గ్రామోద్యోగులకు ఒకగ్రామము నుండి మరొక గ్రామమునకు మార్పుటకుగూడ అనకాకమేర్పడవచ్చును. అట్టిస్థితిలో గ్రామోద్యోగి ఆగ్రామమున నుండువరకు గాని ఉద్యోగము నుండువరకుగాని వీలైనంతవరకు తన స్వభావాపేక్షయే గాని వేరొండు ఉండవలదు. ప్రస్తుతపు గ్రామోద్యోగులు గ్రామమును నిడచి పోవువారు వారు గనుకను, మరలసంపరా వాక్కుపోవుకను భీతిచేతను అటుల నిచ్చులనిడిగ జరించవలెను. గుంటూరు తాలూకా సంఘ మొకటి స్థాపించుట. —ఒక విలేఖకుడు.

గుంటూరు ప్లేగుకుసురించి యొకరిట్లు వ్రాయుచున్నవి:—మాయూరికి చేరువలోనున్న దండమాడిగ్రామ వాసులు మండ వేంకట సుబ్బియ్యయ్య కామ్రెగి రేతెంచి తాము చిరకాలమునుండి యధ్యసించుచుండిన యాయుర్వేదమునె యాధారము జేసికొని, మార నివారణకై చికిత్సల జేయుచు నెంతమందినో యాభూతమైన మరణాలవృత్తువు నోట నుండి తప్పించుచున్నారని చెప్పటం కెంతయు సంతసించుచున్నాము. వీరచేతికి వచ్చిన 62 కేసులలో 42-కి కొందరకు బూర్తిగ కేమించి యు, కొందరకు, ఉద్భృత మడగి, నిజముండి యు, మన్నుదవక వైశాఖ్యమునందలి వ్యాయు జేబవడలగు. చెడిపోయిన 20 కేసులలోగూడ నందమ సమయములో రాక, అనుప్రసాదము వ్రాచుచు కొందర కొగమును దాచుకొని కొందరు వ్యాధి మితిమీరిక వెంకటచ్చి నందునగాని వెంటనేవచ్చి యుండినా వందరుకు యెట్లెక్కి యుండునని యే తోచుచున్నది. ఇవ్వకుకుదిరిన వారలలో కొందరిసంగతి దుర్లుటకుగ నే గాన్పించెను. అట్టివికూడ క్రమకే లొంగి, నుండు జవాబిచ్చినది. వీరి చికిత్సకు ప్రతిఫలమేమియు నభిలషింపకయే జేయుచున్నాను. యుదయక్రొద్ది రోజులు బోషధాన్యపానముల తరుకే తెచ్చియిచ్చుచుండిరి కాని, నూపురపాలకుల కట్లా వారివై యర్హియమవోదమి, వారివిద్యరకునేర్పి, నాకె నుండియు ఏమహిమలకుల నుండిన ప్రభుత్వ మెసంగుచు, మునిసిపల్ కమ్యూనిటీ వారికి తానిచ్చి సహాయము చేయుచున్నాను. ఉదాహరణ, వ్యర్థత్రాభిలాషుల నగు నీకామ్రెగి వారికుటుంబమున మాయూరి కేతెంచుటగాడ, మమ్మియో పడచింది ముద్దించుటకైవచ్చిన యవతారపునుమలో యని నోచుచున్నది. గుమ్మెల్లో భవన వెచ్చించగలవారిల సంగతియేమోగాని, నిజవేదలకును, మార్గజేయించు, మచ్చిక వారే వైద్యులని నమ్ము జనసామన్య సుభవము యందేమియు చికిత్సయొక్క గాన్పించదు.

Printed and Published by K. Nageswara Rao, at the Andhra Patrika Press, 7, Thambu Chetty Street, Madras.